

DR. A. GOLOPENTIA ȘI DR. D. C. GEORGESCU

Cu o adnotare , la sfârșitul documentului,
semnată de Sanda Golopenția, 1999

POPULAȚIA
REPUBLICII POPULARE ROMANE
LA 25 IANUARIE 1948

REZULTATELE PROVIZORII ALE RECENSĂMÂNTULUI

*Extras din
„PROBLEME ECONOMICE“, Nr. 2
Martie 1948*

INSTITUTUL CENTRAL DE STATISTICĂ
BUCUREȘTI — STRADA BREZOIANU, 31

1948

SOCIOLBUC

CUPRINS

	<u>Pagina</u>
Introducere	7
Numărul total al locuitorilor	8
Repartiția teritorială a populației	10
Populația urbană și rurală	11
Mărimea gospodăriei	16
Repartiția populației pe sexe	18
Repartiția populației pe grupe de vârstă	20
Repartiția populației după limba maternă	22
Analfabetismul	23

Anexă

Populația României la recensământul din 25 Ianuarie 1948, pe provincii, județe, medii și orașe	37
Rezumatul în limbile rusă, franceză și engleză	45

INTRODUCERE

Necesitatea efectuării unui recensământ agricol a fost stabilită în cursul Conferinței Ministeriale pentru reorganizarea statisticii, care a fost convocată în ziua de 18 Octombrie 1947, de d-l Ministru Gh. Gheorghiu-Dej. În ședința din ziua de 3 Decembrie 1947 a Comisiei Ministeriale pentru Redresarea Economică și Stabilizare Monetară, D-sa a hotărât, în principiu, executarea recensământului agricol precum și celui al populației în Ianuarie 1948. Prin Decizia Nr. 153 din 22 Decembrie 1947 a Comisiei Ministeriale, data executării recensământului a fost fixată pentru 25 Ianuarie. Spre a satisface cu maximă urgență necesitățile imediate de documentare a Guvernului, care au determinat efectuarea recensământului, Secretarul General al Comisiunii Ministeriale pentru Redresarea Economică, d-l Miron Constantinescu, care a îndrumat operațiunile pregătitoare ale recensământului, — a cerut ca o serie de date să fie prezentate la 1, respectiv 15 Martie. Dispoziția aceasta este în curs de executare. Cifrele esențiale cu privire la populație au fost predate în noaptea de 1 spre 2 Martie a. c.

Publicarea rezultatelor recensământului din 25 Ianuarie 1948 — fie ele chiar sumare și provizorii — la un interval atât de scurt după efectuarea înregistrărilor pe teren, constituie fără îndoială un fapt demn de remarcat. El a fost cu puțință grație unei inovații îndrăznețe, în urma căreia organul recensor a primit o atribuție sporită, adică, pe lângă sarcina de a înscrie declarațiunile locuitorilor, recensorul a făcut și o despuiere restrânsă a acestor declarațiuni pe câteva formulare speciale. Centralizarea rezultate-

lor despuierii la comune, orașe, plăși, județ și apoi verificarea tehnică și centralizarea lor la Institutul Central de Statistică au dus la obținerea rapidă a rezultatelor pentru întreaga țară. Ne simțim obligați să mulțumim pe această cale tuturor colaboratorilor noștri exteriori: recensori, controlori, membrii ai comisiunilor de recensământ de toate categoriile, pentru efortul depus. Bine înțeles aceloră dintre ei — marea majoritate de altfel — care, pătrunși de importanța recensământului, au răspuns la apelul nostru și au pus în slujba acestuia toată priceperea, zelul și capacitatea lor de muncă.

Cu acest procedeu nu s'a epuizat de sigur documentarea pe care o închide în el materialul de recensământ cules la 25 Ianuarie a. c. Intregul material adunat, impresionant prin cantitatea lui, va face ulterior obiectul unei prelucrări sistematice, pornind chiar dela documentele originale, dela unitățile statistice de bază: clădirea, locuitorul, exploatarea agricolă, proprietatea, spre a se obține, cu gradul de amănunt necesar, rezultatele definitive ale recensământului.

Până atunci — și sperăm că prelucrarea definitivă se va efectua într'un ritm intens și în termen util — trebuie să ne mulțumim cu datele sumare provizorii. În realitate, acestea nu sunt nici chiar atât de sumare, de vreme ce posedăm în clipa de față o serie de date destul de variate pentru fiecare localitate în parte, și nici atât de provizorii, întrucât cifrele definitive vor varia de cele de care dispunem astăzi într'o măsură foarte redusă.

În cadrul articolului de față nu vom putea să oferim cititorilor și să comentăm decât datele globale, pe anumite probleme și pe marile unități administrative. În anexă însă, dăm un tabel cuprinzând pe țară, județe, medii (separat orașe) cifrele elementare privitoare la populație.

NUMĂRUL TOTAL AL LOCUIITORILOR

La data de 25 Ianuarie 1948, pe întreg teritoriul țării, s'au numărat 15,872,624 locuitori. Cifra ca atare, în afară de faptul că îngăduie să se precizeze locul pe care îl ocupă țara noastră între celelalte țări în funcție de mărimea populației, nu poate spune prea mult. Dacă însă vom compara această cifră cu populația recensămintelor trecute și cu cifra *probabilă* a populației la 1 Ianuarie 1948, obținută prin însumarea succesivă automată a excedentului natural la populația numărată cu prilejul ultimului

recensământ din 6 Aprilie 1941, vom constata anumite variații care cer să fie lămurite.

POPULAȚIA ROMÂNIEI LA ULTIMELE RECENSĂMINTE

Anul	Populația mi locui- tori	Diferența față de recens. precedent mi locuitori	Indici față de 1930
1930 (recensământul din 29.XII)	14,281	-	100.0
1941 (recensământul din 6.IV)	16,126	+1,845	112.9
1948 (recensământul din 25.I)	15,873	- 253	111.1

Cele câteva cifre de mai sus ne arată, în primul rând, că în perioada 1930—1941 populația țării, pe teritoriul actual, a crescut cu 1,845,000 suflete. În al doilea rând, că la 25 Ianuarie 1948 s'au numărat cu 253.000 locuitori mai puțin decât în 1941, pe același teritoriu. Iar dacă am raporta cifra obținută la recensământul din 25 Ianuarie, la populația *probabilă* calculată pentru 1 Ianuarie 1948: 16,547,000 locuitori, atunci diferența este chiar și mai mare, adică 674,000 locuitori lipsă. Constatarea de mai sus, la prima vedere, pare surprinzătoare. Considerând istoric faptele, vom vedea însă că lipsa aceasta nu reprezintă, în întregime, o pierdere reală de populație.

Intr'adevăr, populația cunoscută pentru anul 1941 este compusă din însumarea cifrelor recensământului maghiar din 31 Ianuarie 1941 în Transilvania de Nord cu cele ale recensământului român din restul țării la 6 Aprilie 1941. Populația de 16,126,000 locuitori obținută astfel, pentru teritoriul actual al țării, era însă în mod artificial sporită prin prezența în Transilvania de Nord, la acea dată, a unui număr important de cetățeni maghiari veniți de pe teritoriul Trianon odată cu ocupația ungară, spre a înlocui golurile lăsate de administrația românească, retrasă după Dictatul dela Viena.

După calculele și informațiile de care dispunem, numărul total al cetățenilor maghiari așezați în Transilvania până la data de 1 Februarie 1941, s'ar fi ridicat la 120,000 suflete, cetățeni maghiari care s'au repatriat după realipirea Transilvaniei de Nord. Urmează de aci că diferența de 674,000 locuitori subliniați mai sus trebuie redusă cu 120,000 cetățeni maghiari, pierderea netă de populație fiind deci de 554,000 suflete. Aceasta înseamnă că — din cauza ultimului războiu, cu toate implicațiile și urmările lui nefericite — populația țării noastre a pierdut un număr de locuitori echivalent cu excedentul natural pe timp de 7 ani (1941—1947 inclusiv). În realitate, probabil, pierderile populației autohtone au fost mai ridicate,

dar o parte au fost compensate prin jocul complex al migrațiilor survenite între timp.

În ceea ce privește densitatea populației, adică raportul dintre numărul locuitorilor (15,872,624) și suprafața teritoriului (237,502 km²), aceasta este astăzi de 66.8 locuitori pe km², față de 67.9 locui-

I. REPARTIȚIA POPULAȚIEI TOTALE PE JUDEȚE ÎN 1948, ÎN MII LOCUITORI

tori pe km² în 1941. Ne găsim deci în fața unei scăderi de 1.1 locuitori pe km².

REPARTIȚIA TERITORIALĂ A POPULAȚIEI

Cei 15,872,624 locuitori sunt inegal distribuiți pe teritoriul țării. În linii generale, numărul locuitorilor este în raport direct cu însăși întinderea provinciilor sau județelor respective, dar prezența unor mari sau numeroase centre urbane accentuează deosebirea dintre aceste unități administrative.

Dintre provinciile istorice, Muntenia, în care trăiește aproape o treime din populația țării (31.4%), este cu mult cea mai însemnată din punct de vedere nume-

ric. Acest fapt se datorează în bună parte prezenței Capitalei țării, cu cei peste un milion locuitori ai săi.

MĂRIMEA POPULAȚIEI PROVINCILOR ISTORICE

Denumirea provinciilor	Numărul locuitorilor	%
ROMÂNIA	15,872,824	100.0
Muntenia	4,991,289	31.4
Transilvania	3,420,859	21.6
Moldova	2,598,258	16.4
Oltenia	1,717,982	10.8
Crișana-Maramureș	1,391,672	8.8
Banat	948,596	6.0
Dobrogea	503,217	3.2
Bucovina	300,751	1.9

Urmează apoi Transilvania cu 21.6%, Moldova cu 16.4% și Oltenia cu 10.8%, restul celorlalte provincii, adică Crișana-Maramureș, Banatul, Dobrogea și Bucovina, toate la un loc, însumează abia 19.9%.

Cât privește repartitia pe județe a locuitorilor țării, aceasta este ilustrată prin cartograma 1, în care populația este reprezentată prin cercuri proporționale cu numărul locuitorilor fiecărui județ.

Cum era de așteptat, județul cu cea mai numeroasă populație este județul Ilfov cu cei 1,475,000 locuitori ai săi, grație Municipiului București. Acest județ întrece în populație Crișana-Maramureș, sau Banatul și Dobrogea la un loc, și este de 2.6 ori mai populat decât cel mai mare județ următor, Prahova cu 564,028 locuitori. În afară de acesta din urmă, încă trei județe au peste 500.000 locuitori și anume: Dolj (560,916), Timiș (528,662) și Bihor (515,590). Alte două județe depășesc cu puțin 400,000 suflete: Arad (413,368) și Teleorman (412,515). Restul județelor se distribuie astfel: 12 între 300—399,000 locuitori, 18 între 200—299,000, alte 19 între 100—199,000 locuitori și în sfârșit 2 județe au mai puțin chiar decât 100,000 locuitori (Făgăraș cu 88,908 și Câmpulung cu 88,292 locuitori).

POPULAȚIA URBANĂ ȘI RURALĂ

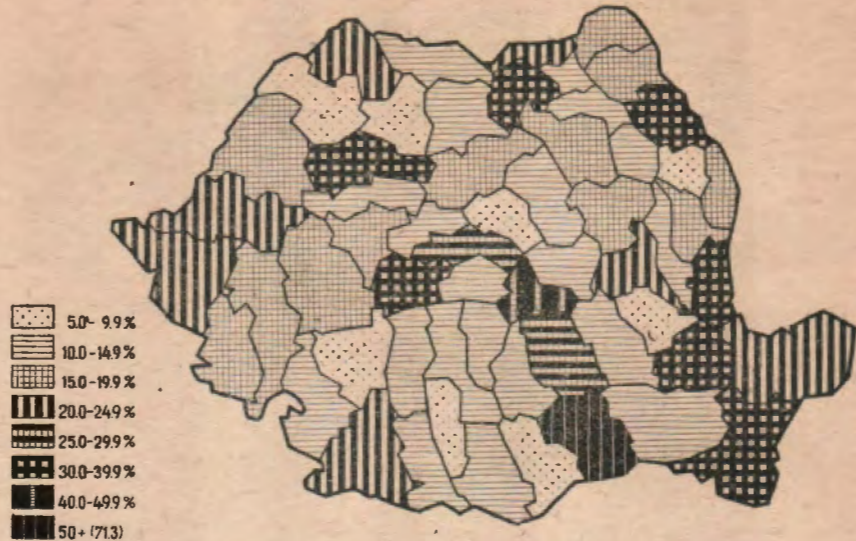
Din totalul populației numărată la 25 Ianuarie 1948, un număr de 3,713,139 suflete sau o proporție de 23.4%, locuiesc în cele 189 orașe și comune suburbane, iar restul de 12,159,485 locuitori, sau 76.6%, trăiesc în cele aproape 6,400 comune rurale, în care sunt constituite cele 13,400 sate ale țării. Proporția populației urbane se găsește în ușoară scădere față de 1941 când aceasta se ridica la 23.6%.

Este adevărat, cel puțin până acum, că la noi criteriile de calificare a unei localități drept comună urbană au fost destul de confuze. Rareori se întâl-

nesc la un loc toate atributele necesare: funcțiunile economice și culturale, structura profesională a populației, nivelul urbanistic, numărul, concentrarea și densitatea locuitorilor etc. Întâlnim uneori localități, declarate orașe, care au un caracter pronunțat rural și comune rurale care ar fi îndreptățite a fi așezate în categoria orașelor. Ca și problema compunerii și arondării comunelor rurale

2. PROCENTUL POPULAȚIEI URBAPE PE JUDEȚE ÎN 1948

poate și această stare de lucruri ar trebui luată în cercetare obiectivă și temeinică, în viitor.

REPARTIȚIA POPULAȚIEI URBAPE ȘI RURALE PE PROVINCII

Denumirea provinciilor	Populația totală	Populația urbană		Populația rurală	
		Cifre absol.	%	Cifre absol.	%
Total	15,872,624	3,713,139	23.4	12,159,485	76.6
Muntenia	4,991,289	1,616,516	32.4	3,374,773	67.6
Dobrogea	503,217	146,472	29.1	356,745	70.9
Banat	948,596	202,121	21.3	746,475	78.7
Bucovina	300,751	62,195	20.7	238,556	79.3
Moldova	2,598,258	523,509	20.1	2,074,749	79.9
Crășana-					
Maramureș ..	1,391,672	279,602	20.1	1,112,070	79.9
Transilvania ...	3,420,859	637,181	18.6	2,783,678	81.4
Oltenia	1,717,982	245,543	14.3	1,472,439	85.7

În acest tablou, provinciile istorice au fost așezate în ordinea importanței procentului populației urbane. Cum era și firesc, Muntenia și de data aceasta se așează în fruntea provinciilor, cu cea mai ridicată proporție 32.4%, ceea ce înseamnă că în cazul ei o treime din întreaga sa populație trăiește în orașe. Se observă apoi că nu provinciile cu po-

pulație numeroasă dau și proporțiile cele mai ridicate de orășeni, ci cele mai mici, în frunte cu Dobrogea (29.1%), care, împreună cu Muntenia, sunt singurele care depășesc media pe întreaga țară (23.4%), restul provinciilor se așează sub medie, ultimele provincii fiind Transilvania cu 18.6% și Oltenia cu 14.3% populație urbană.

În cadrul județelor proporția populației urbane variază în limite mult mai largi, după cum se poate observa grație cartogramei 2, din pagina 12.

Avem astfel județul Olt, pe de o parte, cu numai 6.2% populație urbană și, pe de alta, la cealaltă extremitate, județul Ilfov cu 71.3% populație urbană, deci o proporție de 11.5 ori mai mare. Repartiția celor 58 județe, după mărimea proporției de populație urbană este dată în tabloul de mai jos.

REPARTIȚIA JUDEȚELOR DUPĂ PROCENTUL DE POPULAȚIE URBANĂ

Mărimea procentului de populație urbană	Numărul județelor
Total	58
5 - 9.9	8
10 - 14.9	20
15 - 19.9	12
20 - 24.9	7
25 - 29.9	2
30 - 39.9	7
40 - 49.9	1
50 - 59.9	0
60 - 69.9	0
70 și peste	1

Din această distribuție vom reține faptul că 40 județe au mai puțin de 20% populație urbană. Un număr de 46 județe se așează sub media de 23.4% pe întreaga țară și numai 12 județe depășesc această medie (inclusiv județul Timiș din grupa 20—24.9%, a cărui proporție este de 24.3%). Dintre județele cu proporție însemnată de populație urbană vom remarca următoarele: Brașov cu 40.7%, al doilea după Ilfov, Covurlui cu 38.6%, Brăila cu 38.0%, Iași cu 35.7%, Constanța cu 34.2%, Cluj cu 33.6% și Sibiu cu 32.3%, adică tocmai județele cu o întindere nu prea mare sau cu o populație totală nu prea numeroasă, dar care posedă centre urbane importante din punct de vedere economic și social. În afară de Olt, județele cu cel mai pronunțat caracter rural sunt: Gorj (92.3%), Odorhei (91.9%), Vlașca (91.0), Valului (90.9%), Someș (90.9), Râmnicu-Sărat (90.8%), Sălaj (90.6%).

Vizual, cartograma 2 pune în evidență trei regiuni în care proporția populației urbane este mai

puternică. Una se desprinde la est; este regiunea marilor porturi dunărene și a litoralului Mării Negre. A doua este constituită de o fâșie care leagă câmpia Dunării cu Transilvania, cuprinzând Ilfovul, Prahova, Brașov, Târnava Mare și Sibiu, județe cu importante centre industriale. A treia zonă, la vestul țării, este constituită de județele Arad și Timiș. În restul câmpului, se desprind 5 sau 6 insule mai importante, compuse din câte un județ, cel mult două (Dolj, Cluj, Satu Mare, Câmpulung și Rădăuți, Iași, Putna).

Ca cifre absolute cele mai însemnate concentrări urbane — peste 100,000 locuitori — se întâlnesc în județele Ilfov (1,052,091), Prahova (1,553,304), Timiș (1,283,332), Cluj (1,230,491), Dolj (1,148,849), Constanța (1,075,665), Bihor (1,025,336), cifrele exprimând populația totală urbană, adică a tuturor orașelor din județul respectiv.

La recensământul din 1948, numai 19 orașe au depășit cifra de 30,000 locuitori.

ORASELE CU O POPULAȚIE DE PESTE 30,000 LOCUITORI ÎN 1948 ÎN COMPARAȚIE CU CEA DELA RECENSĂMINTELE DIN 1941 ȘI 1930

Denumirea orașelor	1948	1941	1930
Total	2,346,541	2,350,617	1,782,227
1. București	1,041,807	992,536	639,040
2. Cluj	117,915	110,956	100,844
3. Timișoara	111,987	110,840	91,580
4. Plocești	95,632	107,068	79,149
5. Brăila	95,514	99,531	68,347
6. Iași	94,075	111,669	102,872
7. Arad	87,291	86,674	77,181
8. Craiova	84,574	77,051	63,215
9. Brașov	82,984	84,557	69,292
10. Oradea	82,282	92,943	82,687
11. Galați	80,411	95,545	100,611
12. Constanța	78,586	80,028	59,164
13. Sibiu	60,602	63,765	49,345
14. Târgu-Mureș	47,943	44,946	38,517
15. Satu-Mare	46,519	52,006	51,495
16. Buzău	43,365	44,511	35,687
17. Bacău	34,461	38,965	31,138
18. Turnu-Severin	31,296	30,475	21,107
19. Giurgiu	30,197	26,551	31,016

Aceste 19 orașe, însumând o populație de 2,346,541 locuitori, dețin ele singure aproape 2/3, exact 63.2%, din întreaga populație urbană a țării, pe când restul celor 141 orașe și 29 comune suburbane, la un loc, totalizează abia 1,366,598 suflete, sau 36.8%. Ele reprezintă prin urmare marile centre urbane ale țării noastre.

Evoluția lor de-a-lungul celor 17 ani a fost deosebită și, în unele cazuri, neobicinuită. Mai întâi însă o observație de ordin general și anume că

ansamblul acestor orașe a cunoscut o creștere rapidă a numărului locuitorilor în perioada 1930—1941. Într'adevăr, în cei 10 ani și 3 luni, dintre cele două recensăminte, populația lor globală a trecut, dela 1,782,227 la 2,350,617 locuitori, deci o creștere importantă de 568,390 suflete, sau 31,9%, ceea ce revine la un spor anual mediu de 57,000 locuitori. Aceasta, spre deosebire de perioada următoare, 1941—1948, în care populația lor nu numai că nu a sporit dar chiar acuză o pierdere de 4,000 locuitori. E drept că în 1941 populația lor era «umflată» artificial, prin prezența în centrele urbane din Transilvania de Nord a cetățenilor maghiari despre care am vorbit mai înainte, iar în orașele din restul țării prin afluxul neobicinuit de locuitori proveniți în special din Transilvania de Nord, care, în majoritate, au revenit în localitățile lor de origină. De asemenea, mai trebuie să subliniem că probabil un număr însemnat din locuitorii orașelor, proaspeți veniți în mediul urban și neangrenați încă în ritmul și rosturile activităților productive urbane, — în special muncitorii necalificați, personalul domestic și de serviciu — solicitați de perspectiva împrumutării oferită de reforma agrară din 1945, s'au reîntors în satele de baștină. Apoi, unele situații excepționale datorită stărilor premergătoare războiului, au făcut să se îngroașe provizoriu rândurile populației urbane, iar distrugerile de războiu și emigrările din ultimul timp au diminuat la rândul lor populația orașelor. În sfârșit, restricțiunile administrative puse în calea obținerii dreptului de ședere în marile centre urbane se pare că au stăvilit într'o oarecare măsură tendința de plasare în orașe.

Efectul tuturor acestor factori a fost, fără îndoială, o reducere a populației urbane existente în 1941 și o încetinire a ritmului de urbanizare cu care ne obicinuisem perioada precedentă, iar rezultatul final a fost că în 1948 populația urbană a țării, socotită global, apare ca staționară.

Urmărite individual și făcând abstracție de eventualele modificări administrative, evoluția numerică în timp a celor 19 orașe considerate a fost diferită. Unele, 7 la număr, dotate cu o intensă mișcare economică și viață culturală, au continuat să crească și în perioada 1941—1948, dar într'un ritm mult mai modest. Acestea sunt: București, Cluj, Timișoara, Arad, Craiova, Tg.-Mureș și T.-Severin. Foarte puține, și anume numai două: Brașov și Buzău au rămas, practic vorbind, la nivelul din 1941. Giurgiu arată o oscilație care mai trebuie

cercetată. Restul de 9 orașe, cu excepția Municipiului Galați, după ce au cunoscut un avânt deosebit între 1930 și 1941, la recensământul din 1948 apar cu populația mai mult sau mai puțin scăzută. Dintre acestea vom remarca în primul rând Iași care față de 1941 a diminuat cu 17,500 locuitori, Apoi orașul Galați care, după ce a pierdut în prima perioadă 3,000 locuitori, — între 1941 și 1948 și-a mai micșorat populația cu încă 15,000 locuitori. Urmează Ploești, cu o reducere de 11,000 suflete, și Oradea care, pierzând 10,500 locuitori, revine la populația din 1930, de acum 17 ani. Este drept că în special penultimele trei municipii au avut cel mai mult de suferit de pe urma războiului din 1941—1944.

Populația centrelor industriale mai însemnate a suferit modificări similare. Câmpina, Reșița, Baia-Mare, Petroșanii, Moinești, Buhuși, Abrudul, Hațegul, sunt acum mai puțin populate decât înainte de războiu.

POPULAȚIA CENTRELOR INDUSTRIALE ÎN 1948, 1941 ȘI 1930

Denumirea orașelor	1948	1941	1930
Pitești	29,007	26,551	19,532
Reșița	24,895	25,062	19,868
Mediaș	23,247	19,907	15,505
Baia-Mare	20,959	21,399	13,904
Câmpina	16,963	22,752	16,918
Petroșani	14,138	15,020	15,405
Lupeni	11,188	12,595	13,870
Moreni	9,046	4,559	4,806
Buhuși	8,198	8,669	8,655
Cisnădie	7,284	5,385	3,408
Hunedoara	7,018	6,024	4,600
Brad	6,210	5,978	4,308
Moinești	5,868	6,690	6,616
Baia-Spirite	3,968	4,292	4,127
Hațeg	3,210	4,085	3,363
Abrud	2,656	2,847	2,469

În cazul unor centre ca Moreni, Cisnădia, Bradul, războiul pare să fi favorizat, sau cel puțin a nu fi împiedicat, o îndeșire a populației lor.

MĂRIMEA GOSPODĂRIEI

Înțelegem prin mărimea gospodăriei numărul mijlociului de suflete pe o gospodărie sau menaj. Am arătat cu alt prilej că familia, — în sens biologic, adică părinții și copiii lor — nu trebuie confundată cu gospodăria sau menajul, care sunt compuse îndeobște, în special în mediul rural, tot dintre persoane înrudite, dar care foarte deseori pot cuprinde și persoane străine de familie, sau chiar inși între care nu există niciun fel de

rudenie. Cu toate acestea, cercetarea mărimii gospodăriei sau menajului dă indicațiuni semnificative și asupra chipului cum a evoluat, din punct de vedere biologic, o populație dată. În tabelul de mai jos — în care provinciile sunt așezate în ordinea descrescândă a mărimii gospodăriei în populația lor totală — vom face o comparație între situația din 1930 și cea înregistrată la 25 Ianuarie 1948. A trebuit să renunțăm la comparația cu 1941, întrucât nu cunoaștem pentru Transilvania de Nord numărul gospodăriilor la recensământul maghiar din acel an.

MĂRIMEA GOSPODĂRIEI SAU MENAJULUI ÎN 1948 ȘI 1930

	Urban + rural		Urban		Rural	
	1948	1930	1948	1930	1948	1930
Tara întreagă	3.76	4.31	3.47	4.17	3.86	4.35
Dobrogea	4.05	4.77	3.59	4.40	4.28	4.89
Oltenia	3.95	4.43	3.84	4.35	3.96	4.50
Moldova	3.89	4.30	3.64	4.32	3.96	4.29
Transilvania	3.76	4.29	3.64	4.23	3.78	4.30
Muntenia	3.75	4.37	3.37	4.14	3.96	4.46
Bucovina	3.64	4.16	3.50	4.05	3.67	4.20
Crișana-Maramureș ..	3.53	4.19	3.32	4.05	3.65	4.23
Banat	3.44	3.92	3.21	3.65	3.50	3.98

Vom sublinia mai întâiu că mărimea medie a gospodăriei noastre este destul de modestă; cu 3.76 suflete pe gospodărie. În mediul rural apare ușor urcată: 3.86 persoane, dar în mediul urban este de numai 3.47 locuitori pe gospodărie. Acestea pentru întreaga țară. Pe provincii, cifra variază între 3.44 în Banat și maxima de 4.05 dată de către Dobrogea. În mediul rural, la un nivel puțin mai ridicat, se respectă ordinea de succesiune a provinciilor. La orașe, paralelismul nu se mai păstrează, iar Oltenia se remarcă prin numărul mijlociu pe gospodărie cel mai ridicat (3.84), mai mic însă decât gospodăria mijlocie din sânul populației sale rurale.

Între cele două recensăminte, 1930 și 1948, media locuitorilor pe gospodărie a scăzut simțitor cu 0.55 suflete, dela 4.31 la 3.76. Această ultimă cifră este chiar inferioară mediei deținute de Banat în 1930, provincie care cu 3.92 suflete pe gospodărie se așeza atunci în coada tuturor celorlalte provincii. Scăderile cele mai accentuate s'au înregistrat în cazul Dobrogei — care în 1930 prezinta cea mai numeroasă gospodărie (4.77), — atât la populația totală (—0.72), cât mai ales în mediul urban (—0.81). Reduceri mai importante în mărimea gospodăriei acuză apoi Crișana-Maramureș și Muntenia.

Micșorarea numărului mediu al gospodăriei — cu toate rezervele teoretice făcute la începutul acestui capitol, — este un fapt îngrijorător. Deși se poate

presupune că în ultimii ani, din pricina crizei, în foarte multe cazuri, o mulțime de persoane sau rude tolerate, precum și mare parte din personalul domestic au dispărut, numărul mediu de suflete pe gospodărie mai mic în 1948, decât în 1930, însemnează totodată că în realitate se nasc din ce în ce mai puțîn copii în țara noastră.

REPARTIȚIA POPULAȚIEI PE SEXE

Proporția pe care o dețin cele două sexe în sânul unei populații este destul de stabilă și se modifică numai pe perioade lungi de timp, afară numai dacă nu intervin factori excepționali și îndeosebi războaiele care, bine înțelese, afectează în primul rând populația bărbătească.

La recensământul din 1948 pe întreg teritoriul țării s'au numărat 7,671,569 bărbați și 8,201,055 femei, deci cu 529,486 suflete mai multe femei. În proporții aceasta revine la 48.3% bărbați, față de 51.7% femei, sau la 107 femei pentru 100 bărbați. Se știe că pentru născuții-vii raportul este tocmai invers. În mediul rural proporțiile sunt identice cu cele de mai sus, în schimb în mediul urban bărbații sunt mai bine reprezentați, dând 48.6% față de

REPARTIȚIA POPULAȚIEI DUPĂ SEX, PE PROVINCII ȘI MEDII

Denumirea provinciilor	Masculin + femenin Cifre absolute	Masculin		Femenin	
		Cifre absolute	%	Cifre absolute	%
Țara întreagă					
Total	15,872,624	7,671,569	48.3	8,201,055	51.7
Dobrogea	503,217	251,440	50.0	251,777	50.0
Transilvania ...	3,420,859	1,671,678	48.9	1,749,181	51.1
Crișana-Maramureș	1,391,672	678,730	48.8	712,942	51.2
Muntenia	4,991,289	2,408,414	48.3	2,582,875	51.7
Moldova	2,598,258	1,247,037	48.0	1,351,221	52.0
Bucovina	300,751	144,196	47.9	156,555	52.1
Banat	948,596	452,041	47.7	496,555	52.3
Oltenia	1,717,982	818,033	47.6	899,949	52.4
Mediul urban					
Total	3,713,139	1,803,093	48.6	1,910,046	51.4
Dobrogea	146,472	73,443	50.1	73,029	49.9
Transilvania ...	637,181	312,742	49.1	324,439	50.9
Crișana-Maramureș	279,602	134,200	48.0	145,402	52.0
Muntenia	1,616,518	781,656	48.4	834,860	51.6
Moldova	523,509	251,377	48.0	272,132	52.0
Bucovina	62,195	29,241	47.0	32,954	53.0
Banat	202,121	97,113	48.0	105,008	52.0
Oltenia	245,543	123,321	50.2	122,222	49.8
Mediul rural					
Total	12,159,485	5,868,476	48.3	6,291,009	51.7
Dobrogea	356,745	177,997	49.9	178,748	50.1
Transilvania ...	2,783,678	1,358,936	48.8	1,424,742	51.2
Crișana-Maramureș	1,112,070	544,530	49.0	567,540	51.0
Muntenia	3,374,773	1,626,758	48.2	1,748,015	51.8
Moldova	2,074,749	995,660	48.0	1,079,089	52.0
Bucovina	238,556	114,955	48.2	123,601	51.8
Banat	746,475	354,928	47.5	391,547	52.5
Oltenia	1,472,438	694,712	47.2	777,727	52.8

51.4%. Diferența între sexe se atenuază puțin în orașe, din pricina concentrării în ele a ostașilor sub arme, a tineretului școlăresc și a muncitorilor necalificați sau sezonieri veniți în orașe, în prima etapă, pentru căutare de lucru.

Față de 1930, când proporția bărbaților era de 49.1%, — iar a femeilor de 50.9% (în mediul urban și rural fiind respectiv: 49.7% bărbați, 50.3% femei și 49.0% bărbați și 51.0% femei), — se observă o reducere importantă a proporției populației masculine. Fără îndoială că pierderile de războiu și migrațiunile, care au afectat în deosebi populația bărbătească, nu sunt străine de faptul subliniat mai sus. Asemenea scăderi s'au înregistrat atât în mediul rural, cât și în cel urban, între cele două recensăminte considerate.

Din tabloul de mai sus, se constată că, dintre toate provinciile țării, Dobrogea este aceea în care se poate observa o stare de echilibru între cele două sexe, având numai cu 337 suflete mai multe femei decât bărbați. Dobrogea împreună cu Transilvania, Crișana-Maramureș și Muntenia se așează deasupra mediei pe țară. Celelalte provincii dau o proporție de bărbați inferioară mediei de 48.3%, în special provinciile de Vest ale țării și anume Banatul și Oltenia. Explicația acestei stări de lucruri variază probabil cu provincia, dar în ceea ce privește Oltenia, aceasta a fost și în trecut provincia cu cea mai redusă proporție de bărbați, din pricina exodului neîntrerupt al populației bărbătești spre centrele urbane din restul țării în căutare de lucru, caracterizându-se astfel ca una din provinciile de emigrare. Proporțiile scăzute înregistrate în Banat, Bucovina și Moldova se datoresc, între altele, pierderilor efective de populație masculină pricinuite de războiu și urmărilor lui, pierderi care în Banat, cu toată prezența noilor coloniști, se pare că nu au putut fi împlinite.

În cazul mediului urban, Oltenia se remarcă în schimb prin cea mai ridicată proporție de bărbați dintre toate celelalte provincii, anume 50.2%. Ceea ce ne-ar îndemna să afirmăm că centrele locale urbane constituie prima etapă de oprire în exodul oltenilor spre a găsi o ocupație și a-și putea câștiga existența. Dintre celelalte provincii numai în Dobrogea numărul bărbaților întrece pe cel al femeilor, în mediul urban (50.1%). În ceea ce privește mediul rural, aceleași 4 provincii dau procentul cel mai scăzut de bărbați, bine înțeles recordul fiind deținut tot de Oltenia, pentru motivele expuse mai sus.

REPARTIȚIA POPULAȚIEI PE GRUPE DE VÂRSTĂ

Distribuția pe grupe de vârstă a unei populații prezintă la rândul ei, în condițiuni normale, o stabilitate în timp destul de remarcabilă. O serie de calamități, epidemii, secetă, etc. și în deosebi războiul, pot aduce modificări importante. Pe lungă durată, structura pe vârste a populației se deplasează în funcție de tendințele natalității și mortalității constatate la acea anumită populație. Nici populația țării noastre n'a fost cruțată de asemenea nenorociri, mai ales în ultimul timp, astfel că este de așteptat ca distribuția pe grupe de vârstă să fi suferit unele schimbări.

Mai întâi vom prezenta distribuția la ultimul recensământ.

DISTRIBUȚIA POPULAȚIEI PE GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI MEDII ÎN 1948

Grupe de vârstă	Țara întreagă		Urban		Rural	
	Cifre absolute	%	Cifre absolute	%	Cifre absolute	%
Total	15,872,624	100.0	3,713,139	100.0	12,159,485	100.0
Sub 7 ani	2,009,808	12.7	335,576	9.0	1,674,232	13.8
7 - 14 ani	2,578,315	16.2	445,817	12.0	2,132,498	17.5
15 - 44 ani	7,466,394	47.0	2,009,895	54.1	5,456,499	44.9
45 - 60 ani	2,524,415	15.9	622,356	16.8	1,902,059	15.6
Peste 60 ani	1,293,692	8.2	299,495	8.1	994,197	8.2

Țara noastră se remarcă astăzi printr'o proporție destul de redusă de tineret. Tabelul precedent ne arată că tineretul până la 14 ani inclusiv reprezintă o proporție de aproape 30% în sânul populației. Această proporție este simțitor mai modestă, ceva mai mult de o cincime (21.0%), în mediul urban, dar atinge 31.3% în cazul populației rurale. Se știe că populația satelor noastre este aceea care are natalitatea cea mai ridicată și că ei i se datorește excedentul natural înregistrat, spre deosebire de populația orașelor care nu crește în mod natural decât foarte puțin sau de loc, sporul real înregistrat în unele cazuri fiind rezultatul afuzului în orașe al populației rurale excedentare. Ca un corolar al observațiilor de mai sus, grupurile de 15 ani și peste în mediul urban dau proporții superioare celor întâlnite în populația rurală.

Și între sexe există deosebiri în privința repartiției pe grupe de vârstă, și anume, deși bărbații în întregul populației sunt mai puțini decât femeile, după cum am arătat mai înainte, totuși ei sunt aceia care sunt proporțional mai bine reprezentați în grupele de vârstă tinere. Proporția lor este de

30.6% până la 15 ani, pe când a femeilor este de numai 27.3%.

DISTRIBUȚIA POPULAȚIEI MASculINE ȘI FEMENINE PE GRUPE DE VÂRSTĂ

Grupe de vârstă	Bărbați		Femei	
	Cifre abs.	%	Cifre abs.	%
Total.....	7,371,569	100.0	8,201,055	100.0
Sub 7 ani	1,044,767	13.6	965,041	11.8
7 -14 ani	1,307,428	17.0	1,270,887	15.6
15 -44 ani	3,568,204	46.6	3,898,190	47.6
45 -60 ani	1,187,066	15.6	1,337,349	16.3
Peste 60 ani	564,104	7.4	729,588	8.9

Această inegalitate este rezultanta unui fapt de ordin natural, biologic, înregistrat de către cercetători încă dela mijlocul secolului al XVIII-lea. S'a observat anume că se nasc în chip normal mai mulți băieți decât fete, raportul fiind de 105—106 născuți-vii băieți la 100 fete. Pe măsură ce generațiile respective se apropie de pubertate și adolescență, din pricina unei mortalități mai ridicate la băieți, raportul dintre sexe tinde la egalitate, pentru ca, odată cu înaintarea în vârstă, raportul să se inverseze în favoarea sexului feminin.

Comparând distribuția pe grupe de vârstă la cele două epoci luate în considerație, 1930 și 1948, subliniem, mai întâiu, faptul diminuării cu o treime a procentului deținut de primul grup de vârstă, cel al copiilor sub 7 ani, — dela 19.3% în 1930 la 12.7%, în 1948. Aceași scădere se observă la populația rurală, ea fiind mai puțin accentuată însă la populația urbană.

REPARTIȚIA POPULAȚIEI ȘI A SEXELOR PE GRUPE DE VÂRSTĂ ÎN 1930 ȘI 1948 ÎN PROCENTE

Grupe de vârstă	Populația						Sexe			
	Totală		Urbană		Rurală		Bărbați		Femei	
	1948	1930	1948	1930	1948	1930	1948	1930	1948	1930
Toate grup.	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
sub 7 ani ..	12.7	19.3	9.0	13.3	13.8	20.9	13.6	19.8	11.8	18.8
7 -14 ani ..	16.2	14.2	12.0	12.6	17.5	14.7	17.0	14.7	16.5	13.8
15 -44 ani ..	47.0	47.4	54.1	55.1	44.9	45.3	46.5	46.8	47.5	47.9
45 -60 ani ..	15.9	12.0	16.8	12.2	15.6	12.0	15.5	11.6	16.3	12.5
peste 60 ani ..	8.2	7.1	8.2	6.9	8.2	7.1	7.4	7.2	8.9	6.9

În cazul celui de al doilea grup de vârstă, cel dela 7—14 ani, situația este inversată, adică procentele sunt mai ridicate în 1948 decât în 1930. Faptul nu însemnează o îmbunătățire reală și permanentă a structurii pe vârste a populației noastre. Adevărul este nu că, în 1948, s'a ameliorat calitativ situația, ci că, în 1930, grupul dela 7—14 ani era foarte slab reprezentat în sânul populației dela acea dată, din pricina perioadei de războiu 1916—1920, în care s'au născut prea puțini copii. După calculele

noastre în 1930, la grupul de 7—14 ani, au lipsit la numărătoare aproximativ 500.000 copii, adică toți cei care nu s'au născut la vremea lor și ar fi atins, la data recensământului, vârsta între 10 și 14 ani.

Importanța grupului dela 15 la 44 ani este staționară, între cele două recensăminte. În schimb, proporția grupelor mature și a celor înaintate în vârstă, dela 45 inclusiv în sus, față de 1930, crește simțitor, dela 19.1% la 24.1% în 1948, adică la aproape un sfert din populația totală.

Accasta însemnează că populația țării noastre a îmbătrânit și constatarea nu este deloc îmbucurătoare. Dacă reluăm observația precedentă cea a scăderii accentuate remarcată la grupul copiilor sub 7 ani, pe sexe proporțiile se reduc: la bărbați dela 19.8% la 13.6%; iar la femei dela 18.8% la 11.8%, în 1948, — concluzia este și mai turburătoare, prin faptul că nu ne putem aștepta curând la o îmbunătățire a situației. Piramida vârstelor în 1948 apare mult îngustată la bază.

Perspectivile de viitor sunt încă neclare, orice previziune fiind prematură. Ele sunt condiționate de nivelul la care va reveni și se va așeza natalitatea populației noastre după războiu, precum și de eficiența eforturilor de reducere a mortalității generale și, în special, a celei infantile, în sânul populației noastre.

REPARTIȚIA POPULAȚIEI DUPĂ LIMBA MATERNĂ

Deși această problemă prezintă o importanță deosebită, — întrucât cifrele obținute mai cer o serie de

REPARTIȚIA POPULAȚIEI DUPĂ LIMBA MATERNĂ PE MEDII

Limba maternă	Rural și urban		Urban		Rural	
	Cifre absolute	%	Cifre absolute	%	Cifre absolute	%
Total	15,872,624	100.0	3,713,139	100.0	12,159,485	100.0
Română	13,597,613	85.7	2,971,458	80.0	10,626,157	87.4
Maghiară	1,499,851	9.4	448,222	12.1	1,051,629	8.6
Germană	343,913	2.2	89,571	2.4	254,342	2.1
Rusă	39,332	0.2	14,105	0.4	25,227	0.2
Ucrainiană	37,582	0.2	3,528	0.1	34,054	0.3
Sârbă, croată, slovenă,	45,447	0.3	5,783	0.2	39,664	0.3
Bulgari	13,408	0.1	1,562	*)	11,846	0.1
Cehoslovaci	23,143	0.2	4,409	0.1	30,734	0.3
Polonă	6,753	*)	3,777	0.1	2,976	*)
Idiș	138,795	0.9	129,208	3.5	9,587	0.1
Grecă	8,696	0.1	8,491	0.2	205	*)
Albaneză	735	*)	701	*)	34	*)
Armeană	6,987	*)	6,872	0.2	115	*)
Turcă-tătără	28,782	0.2	9,344	0.3	19,438	0.2
Tigănească	53,425	0.3	7,530	0.2	45,895	0.4
Alte limbi	15,639	0.1	8,255	0.2	7,384	0.1
Nedeclarată	523	*)	325	*)	198	*)

*) Proportii sub 0,1%.

verificări de amănunt, precum și o confruntare a lor cu rezultatele privind distribuția pe naționalități a populației, rezultate care abia de aci înainte urmează să fie extrase din materialul de recensământ adunat, — ne vom mărgini de data aceasta la o simplă prezentare a datelor sumare provizorii, pentru întreaga țară și pe medii.

Vom menționa aci numai că 85.7% din populație s'a declarat de limbă maternă română, 9.4% de limbă maternă maghiară, 2.2% de limbă maternă germană, 0.9% de limbă maternă idiș, iar restul de 1.8% a declarat alte limbi materne. In populația rurală proporția celor cu limba maternă română este mai ridicată, atingând 87.4%. In schimb, în populația urbană, cei cu limba maternă română reprezintă 80.0%.

ANALFABETISMUL

Dintre caracteristicile populației, știința de carte s'a bucurat de o atenție deosebită cu prilejul recensământului dela 25 Ianuarie. Spre a procura Ministerului Educației Naționale documentarea necesară în vederea unei acțiuni de înlăturare a neștiinței de carte, i-a fost consacrat un formular special denumit RAN (recensământul analfabeților) pe care au fost înscriși toți neștiutorii de carte întâlniți în populația de 7 ani și peste.

Analfabetismul e mult mai scăzut decât la recensămintele din trecut dar totuși important. Trei din patru locuitori de 7 ani și peste știu carte, iar unul nu. Cu 17 ani mai înainte, în 1930, mai erau analfabeți 2 din 5 locuitori de 7 ani și peste. In mijlocie, proporția analfabeților a scăzut anual cu câte un procent în intervalul scurs dela recensământul din 1930. Este probabil ca atare că, dacă, în viitor, școala ar funcționa așa ca în ultimele două decenii, în jurul anului 1960 proporția analfabeților s'ar

ANALFABETISMUL IN 1948 ȘI 1930 (POPULAȚIA DE 7 ANI ȘI PESTE)

Anul	Total	Neștiutorii de carte	% neștiutorilor de carte
1948	13,862,816	3,197,278	23,1
1930	11,531,831	4,402,918	38,2

apropia de 10%. Acțiunea începută de instruire a analfabeților adulți va grăbi fără îndoială atingerea acestei etape.

Recensământul din 1948 arată că o pătrime din calea spre știința de carte generalizată mai rămâne

încă de parcurs. Pe teritoriile foste sub stăpânire austriacă, unde aceasta a început încă din vremea Mariei Tereza și a lui Iosif al II-lea (Ratio Educationis datează din 1777), proporția analfabeților e mai redusă decât în fostele Principate, unde acțiunea școlară a început cu cincizeci de ani mai târziu, din anul punerii în aplicare a Regulamentului organic.

Dacă privim deosebit populația urbană și populația rurală din 1948 și pe bărbați deosebit de femei, constatăm că neștiința de carte este mult mai frecventă la țară decât în orașe și printre femei la fel mai mult decât printre bărbați.

EVOLUȚIA ANALFABETISMULUI IN ULTIMII 50 ANI
Populația în vârstă de școală și mai mare

Anul	Total	Neștiutori de carte	% neștiutorilor de carte
Transilvania, Banatul și Crișana-Maramureș			
1948.....	5,053,125	956,939	18.9
1930.....	4,596,905	1,517,183	33.0
1910.....	4,481,423	2,188,907	48.8
1900.....	4,143,077	2,355,846	56.9
Oltenia, Muntenia, Dobrogea Veche și Moldova			
1948.....	8,547,618	2,197,053	25.7
1930.....	6,673,340	2,950,662	44.2
1912.....	5,716,400	3,473,389	60.7
1899.....	4,694,288	3,659,691	78.0

Dintre orășenii de 7 ani și peste, este analfabet numai unul din 10; pe când dintre săteni sunt analfabeți aproape 3 din 10.

ANALFABETISMUL PE MEDII (POPULAȚIA DE 7 ANI ȘI PESTE)

Mediul	Total	Neștiutori de carte	% neștiutorilor
Total.....	13,862,616	3,197,278	23.1
Populația urbană ...	3,377,563	363,071	10.7
Populația rurală	10,485,253	2,834,207	27.0

Printre femei, neștiința de carte este de două ori mai răspândită decât printre bărbați. In cazul lor, tot câte una din trei este neștiutoare de carte, pe când în cazul bărbaților numai câte unul din șase.

ANALFABETISMUL DUPĂ SEXE (POPULAȚIA DE 7 ANI ȘI PESTE)

Sexul	Total	Neștiutori de carte	% neștiutorilor de carte
Total.....	13,862,616	3,197,278	23.1
Bărbați.....	6,626,802	960,802	14.5
Femei.....	7,236,014	2,236,476	30.9

Printre bărbații din orașe, analfabetismul este mai rar, iar printre femeile dela țară, dimpotrivă, mai răspândit. Intre aceste două extreme, femeile

din orașe se plasează în fața bărbaților dela țară când e vorba de știința de carte. Pe când din populația bărbătească din orașe un analfabet revine la șasesprezece știutori de carte, în populația femeiască rurală o analfabetă revine la două știutoare de carte. În rândul femeilor din orașe o analfabetă revine la 6 știutoare de carte, iar în rândul bărbaților dela țară un analfabet revine la 5 știutori de carte. În raport cu țelul științei de carte generalizate printre toți locuitorii care au împlinit 7 ani, bărbații din orașe sunt aproape ajunși la țintă, femeile din orașe și bărbații dela țară se găsesc în etapa finală, iar femeile dela țară se apropie de ultima treime a parcursului.

ANALFABETISMUL PE SEXE ȘI MEDII (POPULAȚIA DE 7 ANI ȘI PESTE)

Mediul	Bărbați			Femei		
	Total	Neștiutori de carte	%	Total	Neștiutoare de carte	%
Orașe	1,631,005	96,103	5.9	1,746,558	266,968	15.3
Sate	4,995,797	864,699	17.3	5,489,456	1,969,508	35.9

În provinciile de dincoace de Carpați și în Dobrogea neștiința de carte e mai frecventă. În provinciile foste sub stăpânire austriacă, dimpotrivă, mai rară. În Banat, în Bucovina și în Transilvania un analfabet revine la 5 știutori de carte, pe când în Muntenia, Moldova, Dobrogea, Crișana-Maramureș, numai la 3. În Oltenia aproape la numai doi.

ANALFABETISMUL PE PROVINȚII
Populația de 7 ani și peste

Provincia	Total	Neștiutori de carte	% neștiutorilor de carte
ROMÂNIA	13,882,816	3,197,278	23.1
Oltenia	1,504,199	437,484	29.1
Moldova	2,225,939	568,491	25.5
Muntenia	4,386,296	1,088,330	24.8
Crișana-Maramureș	1,224,778	294,106	24.0
Dobrogea	431,184	102,768	23.8
Transilvania	2,966,216	523,254	17.6
Bucovina	262,073	43,286	16.5
Banatul	882,131	139,579	15.8

Județele care se prezintă mai prost din punctul de vedere al științei de carte au peste 35% analfabeți în populația rurală. Mai bine se prezintă cele câteva județe din Sud-Estul Transilvaniei fiecare cu mai puțin de 10% analfabeți în populația rurală.

Cartograma 3 arată proporția neștiutorilor de carte în populația rurală a fiecăruia dintre județe. Atrage atenția insula celor 9 județe cu mai puțin

de 10% respectiv 20% analfabeți din Sud-Estul Transilvaniei. Cele 3 județe ale Bucovinei con-

3. PROPORȚIA NEȘTIUTORILOR DE CARTE ÎN MEDIUL RURAL

stitue în Nord-Estul țării o a doua regiune avansată în privința științei de carte, iar o a treia județul Timiș, la marginea de Sud-Vest. Cu o treaptă

JUDEȚELE CU PROPORȚIA MAI RIDICATĂ ȘI MAI SCĂZUTĂ DE ANALFABEȚI

Populația de 7 ani și peste

Județul	Total	Neștiutorii de carte	% neștiutorilor de carte
Maramureș	110,216	62,175	56.4
Vlașca	265,665	115,367	43.4
Olt	170,026	63,634	37.4
Ifov	366,553	136,527	37.2
Teleorman	311,023	114,159	36.7
Dorohoi	136,287	47,246	34.7
Mehedinți	253,058	83,179	32.9
Dolj	388,353	127,509	32.8
Hunedoara	242,419	78,998	32.6
Vaslui	114,946	38,545	31.8
Suceava	86,542	15,146	17.5
Târnava-Mică	119,853	20,021	16.7
Timiș	362,012	53,391	14.7
Cluj	110,563	12,948	11.7
Târnava-Mare	102,604	11,749	11.5
Făgăraș	70,266	7,114	10.1
Brașov	105,279	10,506	10.0
Sibiu	123,459	12,097	9.8
Trei-Scaune	101,786	9,185	9.0
Odorhei	96,266	7,258	7.4

mai jos, între 20—30% analfabeți, se dispune în rândul acestor regiuni grupul celor 10 județe așezate radiar în jurul porturilor Galați și Brăila. Regiunea de analfabetism din Nordul țării are drept nucleu Maramureșul, iar regiunea de analfabetism din câmpia Dunării, Vlașca. Bucureștii sunt așezați la o margine a acestei insule. O a treia insulă de neștiință de carte e marcată prin bara pe care o reprezintă județele Bacău și Vaslui din Mol-

ORAȘELE CU PROPORȚIA MAI RIDICATĂ ȘI MAI SCĂZUTĂ DE ANALFABEȚI

Populația de 7 ani și peste

Orășul	Total	Neștutorii de carte	% neștutorilor
Zimnicea	9,504	4,766	50.1
Darabani	9,591	3,456	36.0
Târgu Frumos	3,989	1,431	35.9
Băilești	13,557	3,986	29.4
Plenița	6,096	1,782	29.2
Alexandria	15,851	4,403	27.8
Strehța	6,950	1,857	26.7
Hârslău	3,661	974	26.6
Ștefănești	6,804	1,777	26.1
Eforie	383	99	26.8
Cluj	105,805	5,182	4.9
Oradea	74,453	3,396	4.6
Sfântu Gheorghe	12,433	548	4.4
Târgu Mureș	41,832	1,793	4.3
Făgăraș	8,407	350	4.2
Odorhei	9,044	357	3.9
Timișoara	104,651	3,838	3.7
Miercurea Cluc	5,403	175	3.2
Brașov	75,412	2,336	3.1
Sibiu	55,040	1,624	2.9

dova. Regiunea de știință de carte din inima țării are prelungiri spre Sud, Est și Vest. Spre Sud, ea răsbate pe Olt în jos până la Dunăre, în Argeș și Muscel și în Prahova, secționând și subțind brăul județelor cu mai multă neștiință de carte, care ține din Munții Olteniei până în Ilfov și la Buzău. Spre Vest ea rupe în dreptul județelor Alba, Turda și Cluj, bara de neștiință de carte care lega Hunedoara cu Maramureșul prin Munții Apuseni, unind astfel șesul Tisei cu Câmpia Transilvaniei. Spre Est ea secondează acțiunea Bucovinei asupra județelor Moldovei de Nord.

România numără orașe cu mai puțin de 5% neștutori de carte între locuitorii de 7 ani și peste. Alte orașe însă prezintă proporții de peste 30% neștutori de carte în sânul aceleiași populații.

Cartograma 4 evidențiază proporția analfabeților în populația urbană a fiecărui județ. Mult mai palidă, ea arată un stadiu mai avansat al răspândirii științei de carte. Regiunea de știință de carte din Sud-Estul

Transilvaniei s'a întins ca o apă rupând bariera din Vest și ocolind Hunedoara și Severinul, Turda și Târnava-Mică. Populația din aproape toate județele Olteniei, Munteniei, Dobrogei, Moldovei și a Crișanei-Maramureș au devenit prelungirea ei. Orașenii din Ilfov, adică Bucureștenii (Oltenița prezintă 25.8% analfabeți) cu mai puțin de 10% anal-

4. PROPORTIA NEȘTIUTORILOR DE CARTE IN MEDIUL URBAN

fabeți fac figură de unic și important avanpost al regiunii de știință de carte din inima țării. Numai populația urbană a câtorva județe dela marginea țării fac figură de ultime redute ale regiunilor de neștiință de carte dela Sud și din Nord.

Procentele relativ ridicate de analfabeți în populația urbană din Tulcea, Fălciu, Botoșani și Dorohoi se datoresc stagnării orașelor din aceste județe.

Cartograma și exemplifică măsura în care în cadrul orașelor suburbane prezintă proporții mai ridicate de analfabeți decât vechiul centru urban. Ea arată, în cazul Bucureștilor, cum sâmburele cu mai puțini neștiutori de carte din centru este împrejmuit de o centură aproape neîntreruptă de circumscripții și suburbane cu neștiința de carte mai frecventă. Pe când în cele 4 sectoare ale Municipiului inclusiv suburbanele înglobate proporția analfabeților e de 8.4% în regiunea suburbană ea atingea 13.8%. Anume suburbane au chiar peste

25% analfabeți (Popești-Leordeni 25.4%, Chiajna 28.1%).

Orice efort de reducere a analfabetismului va trebui aplicat întâi de toate în insulele de neștiință de carte. Dispariția analfabetismului nu va putea fi grăbită fără ca județele, plășile, orașele, suburbanele care se găsesc în această situație, să fie apropiate de nivelul mediu.

Analiza datelor cu privire la masa celor 3,2 milioane analfabeți numărați cu prilejul recensământului oferă documentarea necesară în vederea unei acțiuni de reducere a analfabetismului. Pot fi determinate astfel concentrările de analfabeți și aplicate rațional eforturile asupra sexului, profesiunilor, grupelor de vârstă, a regiunilor și orașelor care numără mai mulți neștiutori de carte.

DISTRIBUȚIA ANALFABEȚILOR PE SEXE

Sexul	Neștiutori de carte	%
Total	3,197,278	100.0
Bărbați	960,802	30.1
Femei	2,236,476	69.9

Analfabetismul este o problemă ce se pune îndeosebi în cazul femeilor. Peste două treimi dintre analfabeții din țară sunt femei și mai puțin de o treime bărbați.

Analfabetismul este apoi o problemă ridicată de populația agricolă și de femeile fără altă ocupație decât menajul. Aproape trei sferturi dintre analfabeții numărați trăiesc de pe urma agriculturii. Numai o zecime dintre ei se găsesc în meserii, industrie, comerț, slujbe la Stat, comună și județ. Restul analfabeților se recrutează dintre persoanele înscrise în grupa fără ocupație, compusă aproape

ANALFABEȚII DUPĂ OCUPAȚIE

Ocupația	Neștiutori de carte	%
Total	3,197,278	100.0
Agriculi	2,348,850	73.5
Meseriași sau salariații lor	19,971	0.6
Salariați la întreprinderi	57,201	1.8
a) lucrători calificați	(9,311)	(0.3)
b) lucrători necalificați	(40,489)	(1.3)
c) alții de salariați	(7,401)	(0.2)
Salariați Stat, județ, comună	8,359	0.3
Comercianți sau salariații lor	4,011	0.1
Alte ocupații	244,798	7.7
Nu are nici o ocupație	514,088	16.1

exclusiv din gospodine, care-și văd numai de menaj, precum și din grupa alte ocupații în care intră tot restul divers al profesiunilor.

5. PROPORȚIA NEȘTIUTORILOR DE CARTE ÎN MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Analfabetismul mai este apoi o problemă ridicată de adulți și de bătrâni. Peste două treimi dintre analfabeți numără cel puțin 30 de ani. Analfabeții de 7—29 ani reprezintă mai puțin de o treime din totalul analfabeților.

ANALFABEȚII PE GRUPE DE VÂRSTĂ

Grupe de vârstă	Neștiutori de carte	%
Total	3,197,278	100.0
7-12 ani	253,567	7.9
13-19 ani	323,484	10.1
20-29 ani	358,958	11.2
30-49 ani	1,044,960	32.7
50-64 ani	763,198	23.9
65 ani și peste	453,111	14.2

Faptul că aproape o treime din totalul analfabelilor se recrutează dintre contingentele populației de 7—29 ani apare totuși de o gravitate excepțională. Însemnează că România riscă să mai numere analfabeți și după câteva decenii, când vor atinge maturitatea și bătrânețea membrii acestor contingente tinere. Într'o țară cu 14.000 școli primare la 13.600 localități, cu 1 învățător la mai puțin de 50 copii în vârstă de școală (7—12 ani) chiar după comprimări, aparatul școlar are capacitatea necesară pentru a-i instrui pe toți copiii. Imprejurarea că unii au crescut în ultimii ani fără să o fi frecventat se datorește fie proastei funcționări a învățământului, fie unor piedici economice-sociale, sau mai probabil ambelor cauze. Numai îmbunătățirea funcționării școlii și înlăturarea piedicilor poate evita permanentizarea unei cote oarecare de analfabeți.

Rolul învățământului primar în înlăturarea analfabetismului îl arată faptul că aproape toți neștiutorii de carte n'au umblat niciodată la școală. Numai unul din 14 analfabeți a umblat la școală fără să o termine. Numărul celor ce s'au declarat analfabeți deși au absolvit școala este disparent.

ȘCOLARITATEA NEȘTIUTORILOR DE CARTE

Situația școlară	Neștiutorii de carte	%
Total	3,197,278	100.0
N'au fost deloc la școală	2,959,127	92.6
Au întrerupt școala primară	232,533	7.3
Au absolvit școala primară	5,618	0.2

Analfabetismul începe a nu mai fi o problemă în orașe. Mai este, însă, o problemă a satelor, de vreme ce nouă zecimi dintre analfabeți se recrutează din populația rurală.

DISTRIBUȚIA PE MEDII A ANALFABEȚILOR

M E D I U L	Neștiutorii de carte	%
Total	3,197,278	100.0
Orașe	369,071	11.4
Sate	2,834,207	88.6

Diferențele regionale în răspândirea analfabelilor sunt considerabile. O treime dintre toți analfabeții au fost numărați în Muntenia și câte o șesime în Moldova, Transilvania și Oltenia. Crișana cu Maramureșul, Banatul, Dobrogea și Bucovina numără puțini analfabeți. Totalizează împreună de abia cât

una din provinciile pomenite mai sus, adică tot o șesime din masa analfabeților.

DISTRIBUȚIA PE PROVINCII A MASEI ANALFABEȚILOR

PROVINCIA	Neștuturi de carte	%
ROMÂNIA	3,197,278	100.0
Muntenia	1,088,330	34.0
Moldova	568,491	17.8
Transilvania	523,254	16.4
Olenia	437,464	13.7
Crișana-Maramureș	294,106	9.2
Banatul	139,579	4.4
Dobrogea	102,768	3.2
Bucovina	43,286	1.4

Județele Ilfov, Dolj, Vlașca, Teleorman și Prahova singure numără în populația lor rurală aproape 600,000 analfabeți, adică mai mult decât Crișana cu Maramureșul, Banatul, Dobrogea și Bucovina împreună. Fiecare dintre cele 5 județe pomenite numără peste 100,000 analfabeți rurali. Alte 5 județe numără fiecare între 75,000 și 100,000 analfabeți rurali. În fiecare din aceste județe se găsesc mai mult de 2.5% din totalul pe țară al analfabeților rurali.

În schimb, alte 9 județe totalizează de abia împreună 100,000 analfabeți rurali. Trei din acestea numără fiecare mai puțin de 10,000 analfabeți în toate satele lor. Alte 6 numără numai între 10,000—15,000.

JUDEȚELE CU CEI MAI MULȚI ȘI CU CEI MAI PUȚINI ANALFABEȚI ÎN POPULAȚIA RURALĂ

JUDEȚUL	Neștuturi de carte	%	JUDEȚUL	Neștuturi de carte	%
Rural	2,834,207	100.0	Rural	2,834,207	100.0
Ilfov	136,527	4.8	Făgăraș	7,114	0.3
Dolj	127,509	4.5	Odorhei	7,258	0.3
Vlașca	115,367	4.1	Trei-Scaune	9,185	0.3
Teleorman	114,159	4.0	Câmpulung	10,379	0.4
Prahova	104,011	3.7	Brașov	10,506	0.4
Bihor	99,747	3.5	Târnava-Mare	11,749	0.4
Dâmbovița	83,202	2.9	Sibiu	12,097	0.4
Mehedinți	83,179	2.9	Rădăuți	12,099	0.4
Buzău	79,396	2.8	Cluj	12,948	0.5
Hunedoara	78,998	2.8	Suceava	15,146	0.5

Dintre orașe, Bucureștii numără ceva mai mult de 80,000 analfabeți. Alte trei orașe mari numără peste 10,000 analfabeți. Între 4,000 și 10,000 analfabeți se mai găsesc încă în alte 11 orașe. Sunt în genere orașe mari, dar și unele orașe mici ca Zimnicea și Alexandria cu analfabetismul relativ foarte răspândit.

ORAȘELE CU CEI MAI MULȚI ȘI CU CEI MAI PUȚINI
ANALFABEȚI

ORAȘUL	Neștutori de carte	%	ORAȘUL	Neștutori de carte	%
Urban	363,071	100.0	Urban	363,071	100.0
București	80,369	22.1	Eforie	99	*)
Iasi	12,537	3.5	Carmen-Sylva ..	125	*)
Brăila	11,575	3.2	Govora	148	*)
Plocești	10,270	2.7	Miercurea-Ciuc ..	175	*)
Galați	8,885	2.4	Predeal	179	*)
Constanța	8,004	2.2	Tg.-Săucesc	189	0.1
Arad	5,506	1.5	Baia-de-Aramă ..	276	0.1
Buzău	5,297	1.5	Abrud	291	0.1
Cluj	5,182	1.4	Solca	299	0.1
Giurgiu	4,919	1.4	Nășăud	337	0.1
Zimnicea	4,766	1.3	Făgăraș	350	0.1
Botoșani	4,710	1.3	Gura-Humorului ..	380	0.1
Tulcea	4,463	1.2	Cisnădie	383	0.1
Alexandria	4,403	1.2	Baia-Spirie	392	0.1
Bălăgeți	3,986	1.1	Techirghiol	415	0.1

*) Sub 0,1%

Mai puțini analfabeți se găsesc în câteva orașele cu funcție de localitate balneară sau climaterică ori așezate în regiuni cu populația rurală relativ instruită.

* * *

Pentru a încheia socotim necesar să anunțăm că toate datele sumare, — care în articolul de față au fost prezentate numai pe țara întregă și pe provincii istorice, — vor fi puse la dispoziția organelor de guvernământ, administrației publice, cercetătorilor și marelui public, pentru fiecare unitate administrativă în parte, adică pe județe, orașe, plăși, comune rurale și sate, într'o publicație specială care va apare, sperăm, foarte curând. Ulterior se vor publica și datele sumare privitoare la clădirile și locuințele din orașe și unele regiuni speciale rurale.

Cu acestea însă suntem departe de a fi epuizat bogata sursă de documentare pe care o închide în el materialul cules cu prilejul Recensământului din 25 Ianuarie 1948. Mărginindu-ne numai la populație (recensământul agricol va face obiectul unei expuneri deosebite), trebuie să precizăm că materialul adunat va fi supus unei prelucrări sistematice complete, pentru a se obține rezultatele definitive ale recensământului 1948. Impreună cu celelalte analizate în articol, câteva elemente, cum ar fi distribuția populației pe sexe și grupe de vârstă, precum și știința de carte, în special în ceea ce privește gradul de instrucție atins de către știutorii de carte, vor fi tratate mult mai amănunțit. Apoi o serie de noi capitole, cuprinse în formularele de recensământ dar despre care nici nu s'a făcut mențiune în acest articol vor fi supuse prelucrării definitive.

Aceste noi capitole privesc: *a*) situația membrilor gospodăriei față de capul ei; *b*) starea civilă a populației; *c*) locul de naștere al locuitorilor și anul stabilirii în localitatea în care au fost recenzați (capitole care vor îngădui o cercetare concludentă asupra migrațiilor interne ale populației și asupra fenomenului urbanizării); *d*) repartitia populației după cetățenie; *e*) după naționalitate; *f*) după religie sau confesiune; *g*) distribuția locuitorilor după profesiunea principală din care trăiesc sau pe care o exercită (specialitate, situația în profesiune, felul întreprinderii sau instituției unde este angajat); *h*) dacă locuitorul, calificat profesional, lucrează sau nu în prezent; *i*) profesiunea sau ocupația secundară și *j*) pensionarii I.O.V.R.

Simpla enumerare a acestor capitole dă măsura diversității și importanței problemelor care urmează să fie tratate. Dacă adăugăm și toate corelațiile care se pot face între aceste capitole ne putem închipui ușor impresionanta documentare care se poate obține din prelucrarea materialului de recensământ, documentare pe care urmează să se sprijine în viitor acțiunea de guvernare, în domeniul problemelor de populație.

ANEXĂ

POPULAȚIA ROMÂNIEI LA RECENSĂMÂNTUL DIN 25 IANUARIE 1948

PE PROVINCII, JUDEȚE, MEDII ȘI ORAȘE

SOCIOLBUC

POPULAȚIA ROMÂNIEI LA RECENSĂMÂNTUL DIN 25 IANUARIE 1948

DATE SUMARE PROVIZORII

Nr. curent	PROVINȚIA Județul Mediul Orașul	Numărul sos- podârlilor	POPULAȚIA			LIMBA MATERNĂ						Populația peste 7 ani	Neștiutorii de carte peste 7 ani	
			Total	Masculin	Femenin	Română	Ungară	Germană	Idiș	Alte limbi	Nede- clarată		Cifre absolute	%
	ROMÂNIA	4.218.687	15.872.624	7.671.569	8.201.055	13.597.613	499.851	343.913	138.795	291.929	523	13.862.816	3.197.278	23.1
	Urban	1.068.629	3.713.139	1.803.093	1.910.046	2.971.456	448.222	89.571	129.208	74.357	325	3.377.563	363.071	10.7
	Rural	3.150.038	12.159.485	5.868.476	6.291.009	10.626.157	1.051.629	254.342	9.587	217.572	198	10.485.253	2.834.207	27.0
I	OLTEȚIA	435.481	1.717.982	818.033	899.949	1.712.994	426	446	578	3.535	9	1.504.199	437.464	29.1
	Urban	63.964	245.543	123.321	122.222	242.627	359	407	569	1.579	2	224.423	35.091	15.6
	Rural	371.517	1.472.439	694.712	777.727	1.470.367	67	39	9	1.956	1	1.279.776	402.373	31.4
1	Județul Dolj	142.827	560.916	269.176	291.740	557.935	226	256	399	2.100	-	493.798	144.781	29.3
	Urban	31.418	114.849	56.162	58.687	113.043	214	251	399	942	-	105.445	17.272	16.4
	Municipiul Craiova	22.953	84.574	41.452	43.122	82.823	203	250	399	899	-	78.309	9.824	12.5
	Orașul Băilești	4.262	15.289	7.394	7.895	15.288	1	-	-	-	-	13.557	3.986	29.4
	Orașul Calafat	2.069	8.251	4.105	4.146	8.226	9	1	-	15	-	7.483	1.680	22.4
	Orașul Plenita	2.134	6.735	3.211	3.524	6.706	1	-	-	28	-	6.096	1.782	29.2
	Rural	111.409	446.067	213.014	233.053	444.892	12	5	-	1.158	-	388.353	127.509	32.8
2	Județul Gorj	60.309	229.315	107.736	121.579	229.401	47	11	8	148	-	200.995	60.625	30.2
	Urban	3.661	17.698	10.447	7.251	17.595	25	7	5	66	-	16.552	1.962	11.9
	Orașul Tg. Jiu	3.661	17.698	10.447	7.251	17.595	25	7	5	66	-	16.552	1.962	11.9
	Rural	56.648	211.617	97.289	114.328	211.506	22	4	3	82	-	184.443	58.663	31.8
3	Județul Mehedinți	87.204	329.072	156.131	172.941	327.858	71	137	136	869	1	290.361	88.122	30.3
	Urban	10.871	40.585	20.527	20.058	40.000	65	131	136	253	-	37.303	4.943	13.3
	Orașul Turnu Severin	8.138	31.296	16.188	15.108	30.726	63	127	135	245	-	29.005	2.810	9.7
	Orașul Baia de Aramă	416	1.513	726	787	1.513	-	-	-	-	-	1.348	276	20.5
	Orașul Strehala	2.317	7.776	3.613	4.163	7.761	2	4	1	8	-	6.950	1.857	26.7
	Rural	76.333	288.487	135.604	152.883	287.858	6	6	-	616	1	253.058	83.179	32.9
4	Județul Romanși	73.099	314.112	149.316	164.796	313.807	14	10	15	266	-	272.159	75.346	27.9
	Urban	8.572	34.792	16.621	18.171	34.508	6	8	15	255	-	31.192	5.704	18.3
	Orașul Caracal	4.400	17.892	8.494	9.398	17.701	5	4	15	187	-	16.102	2.522	15.7
	Orașul Balș	1.625	6.128	2.949	3.179	6.128	-	-	-	-	-	5.444	1.201	22.1
	Orașul Corabia	2.547	10.772	5.178	5.594	10.679	1	4	-	88	-	9.646	1.981	20.5
	Rural	64.527	279.320	132.695	146.625	279.299	8	2	-	11	-	240.967	70.142	29.1
5	Județul Vâlcea	72.042	284.567	135.674	148.893	284.293	68	32	20	152	2	246.866	68.090	27.6
	Urban	9.442	37.619	19.564	18.055	37.481	49	10	14	63	2	33.931	5.210	15.4
	Orașul Râmnicu-Vâlcea	4.250	17.238	9.359	7.879	17.162	19	10	12	33	2	15.885	1.446	9.1
	Orașul Băile Govora	349	1.156	551	605	1.156	-	-	-	-	-	1.057	148	14.0
	Orașul Călimănești	933	3.329	1.577	1.752	3.325	-	-	-	4	-	2.903	630	21.7
	Orașul Drăgășani	2.253	9.737	5.140	4.597	9.681	30	-	2	24	-	8.770	1.955	22.3
	Orașul Ocnele Mari	1.657	6.159	2.937	3.222	6.157	-	-	-	2	-	5.316	1.031	19.4
	Rural	62.600	246.948	116.110	130.838	246.812	19	22	6	89	-	212.955	62.880	29.5
II	MUNTENIA	1.332.378	4.991.289	2.408.414	2.582.875	4.901.588	10.534	6.211	36.317	36.625	14	4.386.296	1.088.330	24.8
	Urban	480.077	1.616.516	781.656	834.860	1.537.416	10.233	5.962	36.315	26.578	12	1.432.098	160.442	10.8
	Rural	852.301	3.374.773	1.626.758	1.748.015	3.364.172	301	249	2	10.047	2	2.904.198	927.888	31.9
1	Județul Argeș	78.710	296.099	140.225	155.874	295.588	95	44	5	367	-	255.790	68.257	26.7
	Urban	10.293	38.187	19.025	19.162	37.760	89	44	5	289	-	34.715	4.029	11.6
	Orașul Pitești	8.048	29.007	14.111	14.896	28.650	65	38	1	253	-	26.509	2.669	10.1
	Orașul Curtea de Argeș	2.245	9.180	4.914	4.266	9.110	24	6	4	36	-	8.206	1.360	16.6
	Rural	68.417	257.912	121.200	136.712	257.828	6	-	-	78	-	221.075	64.228	29.1
2	Județul Brăila	64.858	251.204	122.370	128.834	244.920	148	111	1.403	4.622	-	220.681	39.067	17.7
	Urban	27.561	95.514	45.330	50.184	89.392	144	107	1.403	4.468	-	87.547	11.575	13.2
	Municipiul Brăila	27.561	95.514	45.330	50.184	89.392	144	107	1.403	4.468	-	87.547	11.575	13.2
	Rural	37.297	155.690	77.040	78.650	155.528	4	4	-	154	-	133.134	27.492	20.7
3	Județul Buzău	91.452	351.687	168.190	183.497	351.431	16	18	154	68	-	303.930	86.008	28.3
	Urban	12.998	49.893	23.528	26.367	49.651	11	16	154	61	-	45.361	6.612	14.6
	Orașul Buzău	11.331	43.365	20.335	23.030	43.123	11	16	154	61	-	39.516	5.297	13.4
	Orașul Mizil	1.667	6.528	3.191	3.337	6.528	-	-	-	-	-	5.845	1.315	22.5
	Rural	78.454	301.794	144.664	157.130	301.780	5	2	-	7	-	258.569	79.396	30.7
4	Județul Dâmbovița	94.259	357.427	172.015	185.412	355.131	94	43	56	2.103	-	309.850	89.020	28.7
	Urban	10.114	40.926	21.023	19.903	40.386	61	26	56	397	-	36.790	5.818	15.8
	Orașul Târgoviște	6.448	26.038	13.230	12.808	25.600	51	21	55	311	-	23.383	3.577	15.3
	Orașul Găești	1.736	7.726	4.426	3.300	7.644	7	3	1	71	-	7.114	1.161	16.3
	Orașul Pucioasa	1.278	4.643	2.134	2.509	4.623	3	2	-	15	-	4.073	585	14.4
	Orașul Râcarl	652	2.519	1.233	1.286	2.519	-	-	-	-	-	2.220	495	22.3
	Rural	84.145	316.501	150.992	165.509	314.745	33	17	-	1.706	-	273.060	83.202	30.5
5	Județul Ialomița	85.575	356.621	176.090	180.531	354.530	23	11	59	1.998	-	304.344	81.265	26.7
	Urban	12.050	48.533	24.174	24.359	47.790	6	1	59	677	-	42.974	8.052	18.7
	Orașul Călimănești	5.915	24.448	12.251	12.197	24.021	4	1	57	365	-	21.983	3.890	17.6
	Orașul Fetesti	2.852	11.946	6.085	5.861	11.649	-	-	-	296	-	10.257	2.014	19.6
	Orașul Slobozia	2.056	7.714	3.781	3.933	7.697	1	-	2	14	-	6.826	1.455	21.3
	Orașul Urziceni	1.227	4.425	2.057	2.368	4.423	-	-	-	2	-	3.908	723	18.5
	Rural	73.525	308.088	151.916	156.172	306.740	17	10	-	1.321	-	261.370	73.213	28.0
6	Județul Ilfov	493.890	1.474.927	712.680	762.247	1.407.482	9.466	5.986	33.527	19.053	13	1.337.524	219.312	16.4
	Urban	328.398	1.052.091	505.436	546.655	986.127	9.424	5.353	33.526	17.649	12	970.971	82.785	8.5
	Municipiul București	326.029	1.041.807	499.893	541.914	976.180	9.383	5.348	33.516	17.368	12	961.606	80.369	8.4
	Orașul Otlenița	2.369	10.284	5.543	4.741	9.947	41	5	10	281	-	9.365	2.416	25.8
	Rural	105.492	422.836	207.244	215.592	421.355	42	33	1	1.404	1	366.533	136.527	37.2
7	Județul Muscel	46.414	169.314	80.501	88.813	168.922	30	17	1	344	-	145.952	32	

Nr. curent	PROVINCIA Județul Mediul Orașul	Numărul gos- podăriilor	POPULAȚIA			LIMBA MATERNĂ							Populația peste 7 ani	Nepțiutorii de carte peste 7 ani	
			Total	Masculin	Femenin	Română	Ungară	Germană	Idiș	Alte limbi	Nede- clarată	Cifre absolute		%	
															4
8	Județul Olt	52,294	211,923	99,897	112,026	211,813	11	5	3	91	—	182,070	65,282	35.9	
	Urban	3,328	13,186	6,369	6,767	13,026	11	5	3	91	—	12,044	1,648	13.7	
	Orașul Slatina	3,328	13,186	6,369	6,767	13,026	11	5	3	91	—	12,044	1,648	13.7	
	Rural	48,966	198,787	93,528	105,259	198,787	—	—	—	—	—	170,026	63,634	37.4	
9	Județul Prahova	150,617	564,028	274,350	289,678	560,817	553	485	538	1,635	—	492,226	121,606	24.7	
	Urban	44,150	155,304	76,378	78,926	152,668	430	329	537	1,340	—	140,865	17,595	12.6	
	Municipiul Ploești	27,475	95,632	46,429	49,203	93,704	237	142	518	1,031	—	87,126	10,270	11.8	
	Orașul Bușteni	1,415	4,552	2,184	2,368	4,411	39	81	—	21	—	4,086	333	8.1	
	Orașul Câmpina	4,705	16,963	8,336	8,627	16,735	47	56	14	111	—	15,459	1,422	9.2	
	Orașul Filipești	558	2,359	1,163	1,196	2,351	2	2	—	4	—	2,073	473	22.8	
	Orașul Moreni	2,748	9,046	4,754	4,292	8,979	19	14	—	34	—	8,158	1,120	13.7	
	Orașul Predeal	854	2,668	1,366	1,202	2,501	37	11	—	19	—	2,372	179	7.5	
	Orașul Sînia	1,717	6,537	3,694	2,843	6,348	49	20	5	115	—	5,957	470	7.9	
	Orașul Slănic	1,683	6,495	3,079	3,416	6,495	—	—	—	—	—	5,852	1,348	23.0	
	Orașul Urlați	1,785	6,661	3,227	3,434	6,661	—	—	—	—	—	5,827	1,168	30.0	
	Orașul Văleni de Munte	1,210	4,491	2,146	2,345	4,483	—	—	—	—	—	3,955	812	20.5	
	Rural	106,467	408,724	197,972	210,752	408,149	123	156	1	295	—	351,361	104,011	29.6	
10	Județul Râmnicu Sărat	54,600	209,584	100,203	109,381	208,760	54	22	512	235	1	180,201	38,412	21.3	
	Urban	5,344	19,267	9,039	10,228	18,611	7	6	512	131	—	17,327	2,063	11.9	
	Orașul Râmnicu-Sărat	5,344	19,267	9,039	10,228	18,611	7	6	512	131	—	17,327	2,063	11.9	
	Rural	49,256	190,317	91,164	99,153	190,149	47	16	—	104	1	162,874	36,349	22.3	
11	Județul Teleorman	93,254	412,515	198,821	213,694	407,283	18	42	19	5,153	—	360,591	127,647	35.4	
	Urban	13,082	55,294	27,259	28,035	54,028	18	42	19	1,187	—	49,566	13,488	27.2	
	Orașul Turnu Măgurele	2,830	11,493	5,967	5,526	11,054	4	10	13	412	—	10,611	1,640	15.5	
	Orașul Alexandria	4,200	17,840	8,586	9,254	17,422	8	17	2	391	—	15,851	4,403	27.8	
	Orașul Roșiori de Vede	3,717	14,805	7,357	7,548	14,636	6	15	4	244	—	13,802	2,679	19.7	
	Orașul Zimnicea	2,335	11,056	5,349	5,707	10,916	—	—	—	140	—	9,504	4,766	50.1	
	Rural	80,172	357,221	171,562	185,659	353,255	—	—	—	3,966	—	311,023	114,159	36.7	
12	Județul Vlașca	86,455	335,960	163,072	172,888	334,911	26	27	40	956	—	293,137	120,286	41.6	
	Urban	8,154	30,197	14,780	15,417	29,915	12	20	40	210	—	27,472	4,919	17.9	
	Orașul Giurgiu	8,154	30,197	14,780	15,417	29,915	12	20	40	210	—	27,472	4,919	17.9	
	Rural	78,301	305,763	148,292	157,471	304,996	14	7	—	746	—	265,665	115,367	43.4	
III	DOBROGEA	124,126	503,217	251,440	251,777	436,793	286	462	1,402	64,271	3	431,184	102,768	23.9	
	Urban	40,782	146,472	73,443	73,029	123,306	209	282	1,995	21,277	3	131,100	20,733	15.8	
	Rural	83,344	356,745	177,997	178,748	313,487	77	180	—	42,994	—	300,084	82,035	27.1	
1	Județul Constanța	78,021	314,094	158,068	156,026	279,388	267	254	936	33,246	3	270,249	57,221	21.2	
	Urban	30,116	107,565	54,407	53,158	93,982	197	142	933	12,308	3	96,664	13,031	13.6	
	Municipiul Constanța	21,747	78,586	39,751	38,835	69,398	148	132	921	7,984	3	71,212	8,004	11.2	
	Orașul Carmen Silva	346	1,075	560	515	1,032	8	2	—	33	—	949	125	13.2	
	Orașul Cernavodă	1,601	6,100	3,103	2,997	5,601	22	3	9	465	—	5,406	1,106	20.3	
	Orașul Eforie	133	428	223	205	428	—	—	—	—	—	383	99	25.7	
	Orașul Hârșova	979	3,762	1,867	1,895	3,358	2	—	—	402	—	3,317	715	21.6	
	Orașul Mangalia	1,224	4,547	2,289	2,258	3,476	3	4	—	1,064	—	3,904	901	23.0	
	Orașul Medgidia	2,554	6,916	3,493	3,423	5,125	3	1	3	1,784	—	6,154	1,071	17.5	
	Orașul Ostrov	971	4,015	2,072	1,943	3,956	10	—	—	49	—	3,493	595	17.1	
	Orașul Teckirghiol	561	2,136	1,049	1,087	1,608	1	—	—	527	—	1,846	415	22.5	
	Rural	47,905	206,529	103,661	102,868	185,406	70	112	3	20,988	—	173,585	44,190	25.5	
2	Județul Tulcea	46,105	189,123	93,372	95,751	157,405	19	208	466	31,025	—	160,935	45,547	28.3	
	Urban	10,666	38,907	19,036	19,871	29,324	12	140	462	8,969	—	34,436	7,702	22.4	
	Orașul Tulcea	5,920	21,642	10,648	10,994	14,951	10	140	461	6,080	—	19,439	4,463	23.0	
	Orașul Babadag	1,029	4,022	1,891	2,131	4,022	—	—	—	—	—	3,447	601	17.5	
	Orașul Isaccea	1,410	4,653	2,348	2,305	3,661	—	—	1	991	—	4,042	954	23.5	
	Orașul Măcin	1,319	5,217	2,525	2,692	4,804	2	—	—	411	—	4,582	—	—	
	Orașul Sulina	988	3,373	1,624	1,749	1,886	—	—	—	1,487	—	2,976	713	24.0	
	Rural	35,439	150,216	74,336	75,880	128,081	7	68	4	22,056	—	126,499	37,843	29.9	
IV	MOLDOVA	668,232	2,598,258	1,247,037	1,351,221	2,524,444	6,618	539	59,269	7,384	4	2,225,939	568,491	25.1	
	Urban	144,008	523,509	251,377	272,132	460,160	703	513	57,621	4,508	4	472,487	72,872	15.4	
	Rural	524,224	2,074,749	995,660	1,079,089	2,064,284	5,915	26	1,648	2,876	—	1,753,452	495,619	28.3	
1	Județul Bacău	74,044	293,589	142,986	150,603	282,251	4,936	28	6,249	125	—	250,115	69,665	27.8	
	Urban	13,713	52,282	25,955	26,327	45,868	88	26	6,210	90	—	47,018	6,779	14.4	
	Municipiul Bacău	9,416	34,461	17,080	17,381	28,222	77	23	6,057	82	—	31,472	3,817	12.3	
	Orașul Băile Slănic	523	2,157	1,084	1,073	2,150	2	—	5	—	—	1,785	—	—	
	Orașul Moinești	1,399	5,868	2,824	3,044	5,737	3	—	3	123	2	5,033	1,100	21.9	
	Orașul Tg. Ocna	2,375	9,796	4,967	4,829	9,759	6	—	—	25	6	8,728	—	—	
	Rural	60,331	241,307	117,031	124,276	236,383	4,848	2	39	35	—	203,097	62,886	31.0	
2	Județul Baia	41,279	166,645	80,288	86,557	161,495	1	27	3,150	2,172	—	142,192	33,102	23.3	
	Urban	5,581	21,420	10,307	11,113	18,383	1	17	2,979	40	—	18,976	2,100	11.1	
	Orașul Fălticeni	2,843	10,563	4,950	5,613	7,942	1	17	2,586	17	—	9,608	1,100	11.5	
	Orașul Pașcani	2,738	10,857	5,357	5,500	10,441	—	—	393	23	—	9,368	1,100	11.7	
	Rural	35,698	145,425	69,981	75,444	143,112	—	10	171	2,132	—	123,216	30,902	24.8	
3	Județul Botoșani	59,741	236,782	112,167	123,615	223,687	21	53	11,285	736	—	202,217	56,870	28.1	
	Urban	11,116	41,087	19,703	21,384	30,034	11	53	10,543	446	—	37,219	7,400	19.9	
	Orașul Botoșani	7,862	29,145	14,029	15,116	19,009	10	46	9,645	435	—	26,754	4,400	16.5	
	Orașul Hârlău	1,130	4,172	1,987	2,185	3,915	—	7	249	1	—	3,661	—	—	
	Orașul Ștefănești	2,124	7,770	3,687	4,083	7,110	1	—	649	10	—	6,804	—	—	
	Rural	48,625	194,695	92,464	102,231	193,653	10	—	742	290	—	164,998	49,470	29.9	
4	Județul Covurlui	56,682	208,220	99,324	108,896	201,688	25								

(urmare)

Nr. curent	PROVINCIA Județul Mediul Orașul	Numărul gov. podărilor	POPULAȚIA			LIMBA MATERNĂ						Populația peste 7 ani	Neghiitorii de carte peste 7 ani	
			Total	Masculin	Femenin	Română	Ungară	Germană	Idiș	Alte limbi	Nede- clarată		Cifre absolute	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	Județul Dorohoi	51,073	197,069	93,447	103,622	190,779	8	15	6,234	33	-	166,314	55,132	32.8
	Urban	9,674	36,892	17,300	19,392	30,542	7	15	6,102	26	-	32,027	7,886	24.6
	Orașul Dorohoi	4,111	15,036	6,998	8,038	10,975	3	12	4,031	15	-	13,608	2,281	16.8
	Orașul Darabani	2,874	11,379	5,357	6,022	10,801	-	-	578	-	-	9,591	3,456	36.0
	Orașul Mihăileni	1,050	3,807	1,805	2,002	3,328	-	-	-	-	-	3,291	770	23.4
	Orașul Săveni	1,639	6,470	3,140	3,330	5,438	4	-	1,026	2	-	5,537	1,379	24.9
	Rural	41,399	160,377	76,147	84,230	160,237	1	-	132	7	-	136,287	47,246	34.7
6	Județul Fălciu	31,483	122,778	58,466	64,312	121,428	2	2	1,220	126	-	103,811	27,022	26.0
	Urban	5,773	21,729	10,251	11,478	20,566	2	1	1,122	38	-	18,812	3,920	20.8
	Orașul Huși	4,501	16,605	7,756	8,849	15,467	2	1	1,122	13	-	14,480	2,940	20.3
	Orașul Fălciu	1,272	5,124	2,495	2,629	5,099	-	-	-	25	-	4,332	980	22.6
	Rural	25,710	101,049	48,215	52,834	100,862	-	1	98	88	-	84,999	23,102	27.2
7	Județul Iași	70,674	276,942	133,423	143,519	261,850	233	109	13,865	885	-	241,931	56,133	23.2
	Urban	27,198	98,740	47,751	50,989	83,929	231	108	13,591	881	-	90,312	13,968	15.6
	Municipiul Iași	25,995	94,075	45,440	48,635	79,997	231	108	13,272	467	-	86,323	12,537	14.6
	Orașul Tg. Frumos	1,203	4,665	2,311	2,354	3,932	-	-	319	414	-	3,989	1,431	35.8
	Rural	43,476	178,202	85,672	92,530	177,921	2	1	274	4	-	151,619	42,165	27.8
8	Județul Neamț	58,270	224,727	107,474	117,253	219,520	864	85	3,965	293	-	192,459	38,630	20.1
	Urban	12,006	43,449	20,473	22,976	39,176	38	80	3,899	256	-	39,131	5,028	12.8
	Orașul Piatra-Neamț	7,276	26,303	12,431	13,872	23,434	22	31	2,682	134	-	23,924	2,698	11.3
	Orașul Buhuși	2,403	8,198	3,848	4,350	7,548	15	39	480	116	-	7,254	1,316	18.1
	Orașul Tg. Neamț	2,327	8,948	4,194	4,754	8,194	1	10	737	6	-	7,953	1,014	12.7
	Rural	46,264	181,278	87,001	94,277	180,344	826	5	66	37	-	153,328	33,602	21.9
9	Județul Putna	56,917	213,153	102,137	111,016	210,117	70	30	2,705	231	-	185,458	43,791	23.6
	Urban	13,191	45,933	21,665	24,268	42,961	50	23	2,673	228	-	41,540	5,795	14.0
	Orașul Focșani	8,014	27,960	13,194	14,766	25,557	33	18	2,173	179	-	25,567	2,827	11.1
	Orașul Adjud	1,171	4,028	1,853	2,175	3,759	3	2	261	3	-	3,589	485	13.6
	Orașul Mărășești	1,344	4,940	2,386	2,554	4,921	4	3	-	12	-	4,272	1,111	26.0
	Orașul Odobești	1,442	4,482	2,099	2,363	4,313	3	-	139	27	-	4,077	781	19.2
	Orașul Panciu	1,220	4,523	2,133	2,390	4,411	7	-	100	5	-	4,055	591	14.6
	Rural	43,726	167,220	80,472	86,748	167,156	20	7	32	5	-	143,918	37,996	26.4
10	Județul Roman	45,012	178,983	86,751	92,232	175,345	40	46	3,338	214	-	151,584	37,479	24.7
	Urban	6,070	23,701	12,308	11,393	20,129	40	46	3,274	212	-	21,712	2,725	12.6
	Orașul Roman	6,070	23,701	12,308	11,393	20,129	40	46	3,274	212	-	21,712	2,725	12.6
	Rural	38,942	155,282	74,443	80,839	155,216	-	-	64	2	-	129,872	34,754	26.8
11	Județul Tecuci	44,148	175,526	84,533	90,993	174,182	140	5	1,028	171	-	147,910	39,896	27.0
	Urban	5,279	20,292	9,707	10,585	19,191	15	5	1,028	53	-	17,908	2,415	13.5
	Orașul Tecuci	5,279	20,292	9,707	10,585	19,191	15	5	1,028	53	-	17,908	2,415	13.5
	Rural	38,869	155,234	74,826	80,408	154,991	125	-	-	118	-	130,002	37,481	28.8
12	Județul Tutova	39,448	153,855	73,636	80,219	152,931	45	22	648	209	-	130,881	34,113	26.1
	Urban	6,342	24,035	11,545	12,490	23,231	45	22	648	89	-	21,884	3,205	14.7
	Orașul Bârlad	6,342	24,035	11,545	12,490	23,231	45	22	648	89	-	21,884	3,205	14.7
	Rural	33,106	129,820	62,091	67,729	129,700	-	-	-	120	-	109,017	30,908	28.4
13	Județul Vaslui	39,461	150,789	72,405	78,384	149,171	1	2	1,577	38	-	127,369	38,571	30.3
	Urban	3,632	13,738	6,541	7,197	12,120	1	2	1,577	38	-	12,423	2,026	16.3
	Orașul Vaslui	3,632	13,738	6,541	7,197	12,120	1	2	1,577	38	-	12,423	2,026	16.3
	Rural	35,829	137,051	65,864	71,187	137,051	-	-	-	-	-	114,946	36,545	31.8
V	BUCOVINA	82,693	300,751	144,196	156,555	289,525	84	4,189	11,190	15,763	-	262,073	43,286	16.5
	Urban	17,774	62,195	29,241	32,954	45,806	53	2,168	10,368	3,800	-	56,023	5,662	10.1
	Rural	64,919	238,556	114,955	123,601	223,719	31	2,021	822	11,963	-	206,050	37,624	18.3
1	Județul Câmpu-Lung	24,513	88,292	42,631	45,661	78,905	30	2,253	3,164	3,940	-	77,074	12,763	16.6
	Urban	7,766	27,272	12,888	14,384	22,783	26	982	3,017	464	-	24,380	2,404	9.9
	Orașul C. Lung, Mold.	3,120	11,041	5,305	5,736	9,839	1	344	658	199	-	9,924	835	8.4
	Orașul Gura-Humor	1,206	4,573	2,028	2,545	3,048	1	236	1,158	130	-	4,065	360	8.9
	Orașul Vama	1,249	4,580	2,219	2,361	4,262	-	192	120	6	-	4,007	587	14.6
	Orașul Vatra-Dornet	2,191	7,078	3,336	3,742	5,634	24	210	1,081	129	-	6,384	622	9.7
	Rural	16,747	61,020	29,743	31,277	56,122	4	1,271	147	3,476	-	52,694	10,379	19.7
2	Județul Rădăuți	27,642	100,068	47,493	52,575	85,665	42	930	5,063	8,368	-	87,811	14,532	16.7
	Urban	6,630	22,588	10,399	12,189	14,118	20	634	5,038	2,778	-	20,367	2,433	11.9
	Orașul Rădăuți	4,237	14,530	6,625	7,905	9,481	17	527	4,121	384	-	13,225	977	7.4
	Orașul Siret	2,343	8,058	3,774	4,284	4,637	3	107	917	2,394	-	7,142	1,456	20.4
	Rural	21,012	77,480	37,094	40,386	71,547	22	296	25	5,590	-	66,814	12,099	18.1
3	Județul Suceava	30,538	112,391	54,072	58,319	104,955	12	1,006	2,963	3,455	-	97,818	15,971	16.3
	Urban	3,378	12,335	5,954	6,381	8,905	7	552	2,313	558	-	11,276	825	7.3
	Orașul Suceava	2,748	10,123	4,907	5,216	6,925	6	413	2,253	526	-	9,371	526	5.6
	Orașul Solca	630	2,212	1,047	1,165	1,980	1	139	60	32	-	1,905	299	15.7
	Rural	27,160	130,056	48,118	51,938	96,050	5	454	650	2,897	-	86,542	15,146	17.5
VI	TRANSILVANIA	910,438	3,420,859	1,671,678	1,749,181	2,195,905	1,015,947	157,715	15,167	36,113	12	2,966,216	523,254	17.6
	Urban	174,843	637,181	312,742	324,439	332,320	242,445	45,061	11,671	5,680	4	521,226	37,423	6.6
	Rural	735,595	2,783,678	1,358,936	1,424,742	1,863,585	773,502	112,654	3,496	30,433	8	2,394,990	485,831	20.3
1	Județul Alba	54,914	212,334	108,851	108,483	185,476	19,507	4,900	1,068	1,385	-	166,722	36,519	19.6
	Urban	9,467	36,691	18,958	17,733	27,564	6,193	1,662	701	571	-	33,540	2,849	8.5
	Municipiul Alba-Iulia	3,810	14,420	7,280	7,140	11,903	1,629	240	587	61	-	13,282	1,177	8.9
	Orașul Abrud	680	2,656	1,454	1,202	2,222	418	9	-	7	-	2,446	280	11.4
	Orașul Aiud	2,249	9,535	5,181	4,354	5,567	3,762	70	107	29	-	8,765	719	8.1
	Orașul Sebeș	2,728	10,080	5,043	5,037	7,872	384	1,343	7	474	-	9,047	668	7.4
	Rural	45,447	175,643	84,893										

Nr. curent	PROVINCIA Județul Mediul Orașul	Numărul gos- podăriilor	POPULAȚIA			LIMBA MATERNĂ						Populația peste 7 ani	Nesitutorii de carte peste 7 ani	
			Total	Masculin	Femenin	Română	Ungară	Germană	Idiș	Alte limbi	Nede- clarată		Cifra absolute	%
2	Județul Brașov	59,021	203,724	100,870	102,854	140,818	37,511	23,399	1,008	988	-	180,691	12,842	7.1
	Urban	24,264	82,984	41,885	41,099	55,152	17,697	8,480	1,002	653	-	75,412	2,336	3.1
	Municipiul Brașov	24,264	82,984	41,885	41,099	55,152	17,697	8,480	1,002	653	-	75,412	2,336	3.1
	Rural	34,757	120,740	58,985	61,755	85,666	19,814	14,919	6	335	-	105,279	10,506	10.0
3	Județul Cluc	39,476	146,685	73,104	73,581	18,851	127,481	44	189	120	-	124,555	13,811	11.1
	Urban	4,307	16,174	8,075	8,099	1,515	14,502	21	99	37	-	13,992	863	6.2
	Orașul Mercurea-Ciuc ..	1,701	6,143	3,117	3,026	767	5,280	13	69	14	-	5,403	175	3.2
	Orașul Gheorgheni	2,606	10,031	4,958	5,073	748	9,222	8	30	23	-	8,589	688	8.0
	Rural	35,169	130,511	65,029	65,482	17,336	112,979	23	90	83	-	110,563	12,948	11.7
4	Județul Cluj	99,153	366,193	179,064	187,129	241,126	118,824	429	2,117	3,697	-	317,880	60,064	18.9
	Urban	35,911	123,049	58,742	64,307	49,094	71,110	367	1,830	648	-	118,328	5,692	5.2
	Municipiul Cluj	34,303	117,915	56,169	61,746	47,321	67,977	360	1,625	632	-	105,805	5,182	4.9
	Orașul Huedin	1,608	5,134	2,573	2,561	1,773	3,133	7	205	16	-	4,523	510	11.3
	Rural	63,242	243,144	120,322	122,822	192,032	47,714	62	287	3,049	-	207,552	54,372	20.2
5	Județul Făgăraș	24,388	88,908	42,934	45,974	76,354	3,609	8,614	88	243	-	78,693	7,484	9.5
	Urban	2,691	9,296	4,605	4,691	7,345	1,279	551	88	33	-	8,407	350	4.2
	Orașul Făgăraș	2,691	9,296	4,605	4,691	7,345	1,279	551	88	33	-	8,407	350	4.2
	Rural	21,697	79,612	38,329	41,283	69,009	2,330	8,063	-	210	-	70,286	7,114	10.1
6	Județul Hunedoara	86,982	321,701	158,874	162,827	292,622	23,178	2,917	1,230	1,754	-	290,520	85,152	29.3
	Urban	14,107	52,352	27,306	25,046	39,760	9,758	1,820	1,108	406	-	48,101	6,154	12.3
	Orașul Deva	3,851	12,959	6,796	6,163	9,054	3,113	180	476	136	-	11,944	1,057	8.3
	Orașul Brad	1,418	6,210	3,462	2,748	5,755	3,71	29	13	42	-	5,742	917	16.0
	Orașul Hațeg	969	3,210	1,546	1,664	2,673	280	26	212	19	-	2,950	483	16.4
	Orașul Hunedoara	1,866	7,018	3,867	3,151	5,535	1,152	274	19	38	-	6,518	711	10.9
	Orașul Orăștie	2,218	8,817	4,801	4,016	7,316	908	493	64	36	-	8,156	908	11.1
	Orașul Petroșani	3,785	14,138	6,834	7,304	9,427	3,934	318	324	135	-	12,791	2,078	16.2
	Rural	72,875	269,349	131,568	137,781	252,862	13,420	1,597	122	1,348	-	242,419	78,998	32.6
7	Județul Mureș	85,883	327,925	159,644	168,281	151,192	166,738	2,162	1,504	6,329	-	280,366	45,378	16.2
	Urban	15,027	56,642	27,362	29,280	14,124	40,414	477	1,238	389	-	50,150	2,379	4.7
	Municipiul Tg. Mureș ..	12,394	47,043	22,705	24,338	11,007	34,943	72	762	259	-	41,832	1,793	4.3
	Orașul Reghin	2,633	9,599	4,657	4,942	3,117	5,471	405	476	130	-	8,318	586	7.0
	Rural	70,856	271,283	132,282	139,001	137,068	126,324	1,685	266	5,940	-	230,216	42,999	18.7
8	Județul Năsăud	38,686	148,309	73,107	75,202	131,395	7,289	5,370	1,132	3,123	-	126,390	26,707	21.1
	Urban	5,206	19,517	9,924	9,593	14,116	2,412	1,925	798	266	-	17,316	1,637	9.6
	Orașul Bistrița	4,342	15,801	7,917	7,884	10,665	2,343	1,866	727	200	-	13,899	1,300	9.4
	Orașul Năsăud	864	3,716	2,007	1,709	3,451	69	59	71	66	-	3,417	337	9.9
	Rural	33,480	128,792	63,183	65,609	117,279	4,877	3,445	334	2,857	-	109,074	25,070	23.0
9	Județul Odorhei	35,249	127,330	62,769	64,561	3,113	123,959	41	18	199	-	107,310	7,815	7.1
	Urban	2,692	10,366	4,803	5,563	756	9,549	28	17	16	-	9,044	357	3.9
	Orașul Odorhei	2,692	10,366	4,803	5,563	756	9,549	28	17	16	-	9,044	357	3.9
	Rural	32,557	116,964	57,966	58,998	2,357	114,410	13	1	183	-	98,266	7,258	7.4
10	Județul Sălaj	97,260	373,220	183,385	189,835	223,579	141,369	610	1,643	6,016	3	318,057	64,822	20.3
	Urban	9,126	35,008	17,497	17,511	13,056	21,088	36	625	203	-	30,767	3,200	10.4
	Orașul Zalău	2,913	11,652	6,005	5,647	4,982	6,566	5	61	38	-	10,083	1,410	14.0
	Orașul Carei	4,108	15,425	7,319	8,106	4,799	10,332	16	253	25	-	13,704	1,136	8.3
	Orașul Sîmleul Silvaniei ..	2,105	7,931	4,173	3,758	3,275	4,190	15	311	140	-	6,980	654	9.4
	Rural	88,134	338,212	165,888	172,324	210,523	120,281	574	1,018	5,813	3	287,290	61,422	21.4
11	Județul Sibiu	58,997	210,186	100,026	110,160	155,252	6,803	45,376	1,226	1,528	1	184,878	14,084	7.6
	Urban	19,004	67,886	31,531	36,355	41,030	5,291	19,732	1,220	612	1	61,419	1,987	3.2
	Municipiul Sibiu	17,264	60,602	28,313	32,289	37,371	5,060	16,359	1,220	591	1	55,040	1,624	2.9
	Orașul Cisnădie	1,740	7,284	3,218	4,066	3,659	231	3,373	-	21	-	6,379	363	5.6
	Rural	39,993	142,300	68,495	73,805	114,222	1,512	25,644	6	916	-	123,459	12,097	9.8
12	Județul Someș	56,265	233,285	116,517	117,768	193,591	37,422	129	1,365	773	5	199,791	57,683	28.9
	Urban	5,440	21,344	11,026	10,318	11,853	8,569	41	736	145	-	19,137	1,856	9.7
	Orașul Dej	3,886	14,681	7,685	6,996	7,845	6,179	34	586	87	-	13,164	1,232	9.4
	Orașul Chera	1,554	6,663	3,341	3,322	4,008	2,390	7	150	108	-	5,973	624	10.4
	Rural	50,825	211,941	104,491	107,450	181,738	28,853	88	629	628	5	180,654	55,827	30.9
13	Județul Târnava Mare ..	45,223	159,663	76,055	83,608	91,105	17,614	47,000	1,075	2,869	-	139,315	13,870	10.0
	Urban	10,981	41,531	19,978	21,553	23,127	7,288	9,624	1,060	432	-	36,711	2,121	5.8
	Orașul Sighișoara	4,867	18,284	8,713	9,571	11,110	2,584	4,134	286	170	-	16,330	1,007	6.2
	Orașul Medias	6,114	23,247	11,265	11,982	12,017	4,704	5,490	774	262	-	20,381	1,114	5.5
	Rural	34,242	118,132	56,077	62,055	67,978	10,326	37,376	15	2,437	-	102,604	11,749	11.6
14	Județul Târnava Mică ..	41,137	158,207	75,913	82,294	103,642	32,368	16,424	536	5,284	3	136,740	21,735	15.9
	Urban	4,469	18,788	9,119	9,669	11,853	3,850	653	444	935	3	16,887	1,713	10.1
	Orașul Blaj	1,343	6,641	3,152	3,489	6,008	427	77	111	18	-	6,041	425	7.0
	Orașul Dumbrăveni	1,077	4,562	2,318	2,244	2,570	1,043	433	55	461	-	4,167	426	10.2
	Orașul Târnăveni	2,049	7,585	3,649	3,936	4,325	2,380	143	278	456	-	6,679	863	12.9
	Rural	36,668	139,419	66,794	72,625	90,789	28,518	15,771	92	4,299	-	119,853	20,021	16.7
15	Județul Trei-Scaune	39,298	138,441	67,112	71,329	16,578	121,491	134	56	182	-	119,002	9,922	8.3
	Urban	5,430	19,648	9,340	10,308	1,572	17,935	55	35	51	-	17,216	737	4.3
	Orașul Sf. Gheorghe	3,957	14,224	6,859	7,365	1,450	12,670	42	32	30	-	12,433	548	4.4
	Orașul Tg. Săcușc	1,473	5,424	2,481	2,943	122	5,265	13	3	21	-	4,783	189	3.9
	Rural	33,868	118,793	57,772	61,021	15,006	103,556	79	21	181	-	101,786	9,185	26.0
16	Județul Turda	48,506	204,748	99,453	105,295	171,211	30,784	166	914	4,673	-	175,306	45,766	26.1
	Urban	6,721	25,905	12,591	13,314	19,353	5,510							

Nr. curent	PROVINCIA Județul Mediul Orașul	Numărul gos- podăriilor	POPULAȚIA			LIMBA MATERNĂ						Populația peste 7 ani	Nepăturorii de carte peste 7 ani	
			Total	Masculin	Femenin	Română	Ungară	Germană	Idiș	Alte limbi	Nede- clară		Cifre absolute	%
VIII	BANAT	276,110	948,596	452,041	496,555	628,770	180,211	136,950	3,217	79,444	4	862,131	139,579	16.1
	Urban	63,022	202,121	97,113	105,008	116,781	42,015	32,647	3,138	7,536	4	187,959	11,540	6.1
	Rural	213,088	746,475	354,928	391,547	511,989	58,196	104,303	79	71,908	-	674,172	128,039	19.0
1	Județul Caraș	52,475	187,322	89,510	97,812	144,500	4,665	14,780	72	23,285	-	169,556	35,374	20.9
	Urban	10,281	31,869	15,550	16,319	19,353	2,627	8,283	66	1,540	-	29,387	2,081	7.1
	Orașul Oravița	2,258	6,974	3,346	3,628	5,588	376	738	38	234	-	6,491	558	8.6
	Orașul Reșița	8,023	24,895	12,204	12,691	13,765	2,251	7,545	28	1,306	-	22,896	1,523	6.7
	Rural	42,194	155,453	73,960	81,493	125,147	2,058	6,497	6	21,745	-	140,169	33,293	23.8
2	Județul Severin	61,292	232,612	111,869	120,743	194,365	14,145	13,689	342	10,071	-	210,828	45,064	21.4
	Urban	12,807	41,920	20,636	21,284	29,446	6,609	4,503	319	1,043	-	38,337	3,709	9.6
	Municipiul Lugoj	7,872	26,707	13,035	13,672	17,113	5,603	3,187	250	554	-	24,777	2,092	8.4
	Orașul Caransebeș	3,346	10,106	4,990	5,116	6,646	482	798	66	114	-	9,348	1,175	12.6
	Orașul Orșova	1,589	5,107	2,611	2,496	3,687	524	518	3	375	-	4,712	442	9.4
	Rural	48,485	190,692	91,233	99,459	164,919	7,536	9,186	23	9,028	-	171,991	41,355	24.0
3	Județul Timiș Torontal ..	162,343	528,662	250,622	278,000	289,950	81,381	108,481	2,803	46,088	4	481,747	59,141	12.3
	Urban	39,343	128,332	60,927	67,405	67,982	32,779	19,861	2,753	4,953	4	119,735	5,750	4.8
	Municipiul Timișoara ..	34,829	111,987	53,127	58,860	58,456	30,630	15,139	2,718	4,045	4	104,651	3,838	3.7
	Orașul Lipova	2,099	6,556	3,161	3,395	4,301	941	1,204	25	85	-	6,097	684	11.2
	Orașul Sănnicolaul-Mare ..	3,006	9,789	4,639	5,150	5,225	1,208	2,518	15	823	-	8,987	1,228	13.7
	Rural	122,409	400,330	189,735	210,595	221,923	48,602	88,620	50	41,135	-	362,012	58,391	14.7
VIII	CRIȘANA-MARAM., ..	389,209	1,391,672	678,730	712,942	927,594	365,745	37,401	11,655	48,794	483	1,224,778	294,106	24.0
	Urban	84,159	279,602	134,200	145,402	113,040	152,205	2,531	8,131	3,399	296	252,247	19,308	7.7
	Rural	305,050	1,112,070	544,530	567,540	814,554	213,540	34,870	3,524	45,395	187	972,531	274,798	23.3
1	Județul Arad	125,004	413,368	199,014	214,354	279,733	82,081	34,072	2,249	15,233	-	379,086	66,734	17.8
	Urban	27,481	87,291	40,697	46,594	45,819	35,326	2,234	1,936	1,976	-	81,094	5,506	6.9
	Municipiul Arad	27,481	87,291	40,697	46,594	45,819	35,326	2,234	1,936	1,976	-	81,094	5,506	6.9
	Rural	97,523	326,077	158,317	167,760	233,914	46,755	31,838	313	13,257	-	297,992	61,228	20.5
2	Județul Bihor	143,984	515,590	252,900	262,690	336,920	164,898	346	2,752	10,199	477	453,033	104,548	23.1
	Urban	31,087	102,536	49,979	52,557	33,727	65,746	181	2,005	587	290	92,775	4,801	5.2
	Municipiul Oradea	25,297	82,282	40,213	42,069	26,998	52,541	165	1,837	451	290	74,453	3,396	4.6
	Orașul Beiuș	1,338	5,807	2,937	2,870	4,707	891	5	153	51	-	5,378	476	3.9
	Orașul Salonta	4,452	14,447	6,829	7,618	2,022	12,314	11	15	85	-	12,944	929	7.2
	Rural	112,897	413,054	202,921	210,133	303,193	99,150	165	747	9,612	187	360,258	99,747	27.7
3	Județul Maramureș	37,359	150,323	73,420	76,903	109,372	14,349	1,615	3,072	21,915	-	125,987	65,784	52.2
	Urban	4,831	18,329	8,950	9,379	9,622	6,648	22	1,515	524	-	15,771	3,609	22.9
	Orașul Sighet	4,831	18,329	8,950	9,379	9,622	6,648	22	1,515	524	-	15,771	3,609	22.9
	Rural	32,528	131,994	64,470	67,524	99,750	7,703	1,593	1,557	21,391	-	110,216	62,175	56.4
4	Județul Satu-Mare	82,862	312,391	153,396	158,995	201,569	104,419	1,368	3,582	1,447	6	266,672	57,040	21.4
	Urban	20,760	71,446	34,574	36,872	23,872	44,487	94	2,675	312	6	62,607	5,392	8.6
	Municipiul Satu Mare ..	12,971	46,519	22,654	23,865	13,571	30,535	83	2,080	244	6	41,013	2,829	6.9
	Orașul Baia-Mare	6,647	20,959	10,050	10,909	9,081	11,257	10	553	58	-	18,220	2,171	11.9
	Orașul Baia Sprie	1,142	3,968	1,870	2,098	1,220	2,695	1	42	10	-	3,374	392	11.6
	Rural	62,102	240,945	118,822	122,123	177,697	59,932	1,274	907	1,135	-	204,065	51,648	25.3

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Total General Municipiul București (incl. reg. suburb.)	326,029	1,041,807	499,893	541,914	976,180	9,383	5,348	33,316	17,368	12	961,806	80,389	8.4
Total Munic. București .. (fără regiunea suburbană)	280,804	886,110	421,305	464,805	822,196	8,993	5,147	33,358	16,404	12	823,442	61,295	7.4
Sectorul I	58,787	182,319	82,672	99,647	169,625	2,955	1,733	2,879	3,125	-	170,875	10,450	6.1
Sectorul II	78,430	242,716	111,114	131,602	211,076	2,278	1,236	22,631	5,540	5	224,708	18,839	8.4
Sectorul III	93,024	301,477	150,128	151,349	288,601	3,465	1,381	5,577	3,426	7	278,532	23,539	8.5
Sectorul IV	50,563	159,598	77,391	82,207	152,894	1,225	795	2,271	2,318	-	149,327	8,467	5.7
Total Regiunea Suburb. ..	45,225	155,697	78,588	77,109	153,984	390	201	158	964	-	138,164	19,074	13.8
Băneasa	2,219	8,315	4,415	3,900	8,148	47	21	36	63	-	7,438	916	12.3
Colentina-Fundeni	8,810	30,418	15,401	15,017	29,821	88	57	71	381	-	28,721	4,151	15.6
Dudești-Cioplea	3,724	14,103	7,470	6,633	14,005	12	9	16	67	-	12,398	2,295	18.5
Grița	12,176	39,917	19,794	20,123	39,435	130	69	25	258	-	38,008	3,284	9.1
Marele Voevod Mihai ..	3,694	11,861	5,852	6,009	11,824	11	4	1	21	-	10,621	1,486	14.0
Militari	4,736	15,492	7,386	8,106	15,437	12	9	7	27	-	13,793	1,552	11.3
Principele Nicolae	3,867	12,613	6,714	5,899	12,403	71	29	2	108	-	11,218	1,155	10.3
Chiajna	801	3,376	1,685	1,691	3,366	5	5	5	5	-	2,977	836	28.1
Dobroești	552	2,224	1,150	1,074	2,219	10	10	10	10	-	1,960	420	21.4
Pantelimon	1,394	4,975	2,464	2,511	4,948	-	2	-	15	-	4,350	743	17.1
Popești-Leordeni	1,380	6,052	3,088	2,964	6,037	1	5	-	9	-	5,214	1,328	25.4
Roșu	370	1,431	707	724	1,424	-	2	-	5	-	1,276	223	17.5
Tudor Vladimirescu	1,452	4,920	2,462	2,458	4,917	3	-	-	-	-	4,190	687	16.4

NOTA. — Modificări făcute ulterior apariției Vol. 2 «Probleme Economice» în tabloul statistic de mai sus:

- La coloana 3 «Numărul gospodăriilor», totalurile pe țară, la provinciile Oltenia și Muntenia, precum și la județele Dolj și Brăila au fost modificate prin introducerea ulterioară a gospodăriilor corespunzătoare suburzelor municipiilor Craiova și Brăila.
- La Moldova coloana 3, «Numărul gospodăriilor», s'au corectat totalul general și totalul mediului urban.
- La județul Brăila, total urban, s'au trecut cifrele reale ale mediului urban în loc să se repete cifrele totalului județului.
- În rândurile cuvenite județelor Severin, Timiș, provinciilor Crișana Maramureș și județelor Arad și Bihor, cifrele din coloanele 8 și 9 au fost inversate.
- S'au înlăturat de asemenea toate măruntele erori de tipar.

а окончательные результаты переписи будут получены после тщательной обработки собранного материала.

Приложение к статье представляет собой статистические таблицы со следующими столбцами:

- 1) провинция, уезд, город или село;
- 2) количество хозяйств;
- 3) численность населения;
- 4) количество мужчин;
- 5) количество женщин;
- 6—12) материнский язык, в следующем порядке: румынский, венгерский, немецкий, еврейский (жаргон), другие и незааявленные языки;
- 13) население выше 7 лет;
- 14) количество неграмотных;
- 15) процент неграмотных из итога 13-го столбца.

M. M. Anton Golopentia, directeur général de l'Institut Central de Statistique et le dr. D. C. Georgesco directeur général-adjoint, analysent les résultats provisoires du recensement, dans l'étude *La Population de la Roumanie au 25 janvier 1948*. On présente dans cet article les résultats sommaires provisoires relatifs à la population du pays, lors du recensement du 25 janvier 1948. Le matériel parvenu à l'Institut Central de Statistique du 14 au 26 février, a été vérifié et centralisé, et les résultats obtenus déposés en date du 1-er mars dernier pour certains chapitres spéciaux, qui ont fait l'objet d'un dépouillement provisoire, par les organes locaux de recensement eux-mêmes.

Les auteurs présentent les chapitres qui traitent: du chiffre total des habitants pour le pays, les provinces et certains départements; de la densité des habitants au km²; du nombre des ménages et de la dimension de l'installation ménagère; de la population urbaine et rurale; des grandes villes de Roumanie, de la distribution de la population par sexes et groupes d'âge, de la répartition de la population selon la langue maternelle et de la situation des illétrés dans notre pays à la date du recensement, le tout, comparé aux résultats des recensements précédents.

Les chiffres globaux plus importants qui y sont publiés indiquent: a) la population totale: 15.872.624, urbaine 3.713.139 ou 23,4%, rurale

12.159.485 ou 76,6% ; b) *ménages* 4.218.667 ou 3,8 personnes pour un ménage ; c) *densité* 66,8 habitants au km² ; d) *sexe* 7.671.569 hommes (48,3%), femmes 8.201.055 (51,7%) ; e) répartition par *groupes d'âge* : 2.009.808 (12,7%) moins de 7 ans, 2.578.315 (16,2%) de 7—14 ans, 7.466.394 (47,0%) de 15—44 ans, 2.524.415 (15,9%) de 45—60 ans, 1.293.692 (8,2%) plus de 60 ans ; f) *langue maternelle* : roumaine 13.597.613 (85,7%), magyare 1.499.851 (9,4%), allemande 343.913 (2,2%), idisch 138.795 (0,9%), autres langues maternelles et non déclarées 292.452 (1,8%) ; g) *illétrés* au-dessus de 7 ans 3.197.278 (23,1%) ; 10,7% dans le milieu urbain et 27,0% dans le milieu rural ; pour les hommes la proportion est de 14,5% et pour les femmes de 30,9%.

On annonce l'apparition d'une publication contenant les résultats sommaires provisoires par provinces, départements et arrondissements, en attendant que l'on soit en possession des résultats définitifs du recensement, après avoir évalué minutieusement le matériel recueilli.

En annexe, l'article présente un tableau statistique comprenant les rubriques suivantes : 2) Province, département, milieu ou ville ; 3) Nombre des ménages ; 4) Total de la population ; 5) Masculin ; 6) Féminin ; 7—12) Langue maternelle, dans l'ordre : roumaine, magyare, allemande, idisch, autres langues, non déclarées ; 13) Population au-dessus de 7 ans ; 14) Nombre des illétrés ; 15) Leur pourcentage.

Messr. Anton Golopentia, Director General of the Central Institute of Statistics, and Dr. D. C. Georgescu, Deputy Director General analyse the preliminary returns of the census of the population of Rumania held on January, 25, 1948.

These provisional returns covering the population of the country, are given in summary form. The material which reached the Statistical Institute between February 14 and 26 has been verified and centralised and the results covering certain special fields was handed in on March 1-st, the data having been collated by local census authorities.

The material dealt with covers : the total number of inhabitants in the country, in each pro-

Adnotare Sanda Golopenția, 1999

POPULAȚIA REPUBLICII POPULARE ROMÂNE LA 25 IANUARIE 1948. REZULTATELE PROVIZORII ALE RECENSĂMÂNTULUI

Extras din „Probleme economice“ 2 (martie), 1948, 48 p. Tiraj revăzut. Semnat Dr. A. Golopenția și Dr. D.C. Georgescu. Tipărit de Institutul Central de Statistică, București, Str. Brezoianu 31, 1948. Studiul e urmat de rezumate în limbile rusă (p. 45–46), franceză (p. 46–47) și engleză (p. 47–48).

Inventarierea întreprinderilor particulare industriale, comerciale și de transport, recensământul agricol și recensământul populației (care ar fi trebuit să aibă loc, în principiu, abia în cursul anului 1950) se înscriu într-o activitate febrilă. Funcționarii I.C.S., în frunte cu A.G., muncesc zi și noapte. Decis cu o lună înainte de către Gh. Gheorghiu-Dej (așa cum recensământul din 1941 fusese decis de Mareșalul Antonescu), cu prime rezultate cerute de Miron Constantinescu la maximum două luni după efectuare, recensământul din 25 ianuarie 1948 ocazionalizează o inovație (aceea a prelucrării sumare pe loc, a formularelor de către recenzori și a centralizării lor de către organele de la plăși și județe, de care A.G. este mulțumit și pe care o pomenește cu vizibilă trepidație în *Introducere*, în ciuda momentului apăsător în care i se înscrie, de o bună bucată de vreme munca. Pentru a înțelege inovația trebuie să reamintim că, încă din 1943, I.C.S. trecuse la organizarea și instruirea unui „Serviciu exterior“ suplu, a cărui rețea să acopere omogen toate localitățile țării. Serviciul exterior se compunea din oficanți statistici la nivelul fiecărei comune, cenzori statistici la nivelul fiecărei plase, controlori statistici la nivelul fiecărui județ sau municipiu și inspectorii generali statistici la nivelul fiecărei regiuni. (Vezi, în această privință, Sabin Manuilă, *Etapa organizării Serviciului exterior*, *idem*, p. 5–6; și Ion Negru. *Situația actuală a Serviciului exterior*, „Cronicarul...“, 2, 31 decembrie 1943, p. 3–4; Petre Vlad. *Organele noastre din exterior*, *idem*, p. 6–8). Ceea ce se făcuse, sub imboldul nevoii de a grăbi lucrările, fusese o utilizare nouă a personalului exterior format de Institut. Și procedul se dovedise eficient.

Dacă e să reflectăm, pe ansamblul operei, viteza de executare a documentărilor statistice ca și a anchetelor sociologice, este în miezul preocupărilor lui A.G. De ea a dat dovadă mereu, de la *Date statistice asupra situației de fapt [a învățământului din România]*, la *60 sate românești, Românii din Timoc*, munca la Oficiul de Studii, identificarea românilor de dincolo de Bug, recensământul populației și recensământul agricol din 1948, pentru a nu menționa decât momentele cheie ale activității sale statistice. A.G. a fost de la început și a rămas de-a lungul întregii sale vieți cel la care s-a apelat, atât la Institutul Social Român cât și la I.C.S., atunci când termenele erau scurte și lucrările grele și lucrul l-a stimulat și bucurat deopotrivă. Avea astfel prilejul să îndrăznească desfășurat și să muncească pe măsura dorului său de a fi util comunității științifice românești. Avea, mai cu seamă, sentimentul că documentarea (sau ancheta) efectuată ireproșabil este utilă și că se va ține seama de ea în operația de guvernare, pe care o visa luminată și esențializată printr-o informare vizionară. De o asemenea informare vorbise în teza sa de doctorat *Informarea conducerii statului și sociologia tradițională*, iar munca sa ulterioară nu se abătuse de la ea.

Poate de aceea, o conversație purtată în 1948, în epoca recensămintelor de care ne ocupăm, cu economistul N. Georgescu-Roegen, înalt funcționar la I.C.S. care se pregătea să părăsească România (așa cum o făcuse, cu puțin înainte Sabin Manuila, stabilindu-se în Statele Unite) l-a tulburat pe A.G. în mod deosebit. Problema pe care o puneă Georgescu-Roegen era aceea a *întrebuințării* pe care avea s-o dea noul guvern muncii desfășurate de I.C.S. Nu cumva, cu cât aceasta era mai eficientă, cu atât capacitatea de presiune a noii conduceri era amplificată? Anchetat cu privire la Georgescu-Roegen, cu care se știa că vorbise înainte de fuga acestuia în străinătate, A.G. răspunde, în declarația din 31 ianuarie 1950 următoarele: „Știam că va încerca să plece și mi-am propus să-i descriu organizarea recensământului general al populației și agricol pentru ca, dacă-l întâlnește cumva pe d-rul Manuila, acesta să afle că lucrăm cu grijă și corect. Am expus cu grijă micile inovații și ameliorări, pe care le adusesem, cu acest prilej. La sfârșit, Georgescu-Roegen a făcut o observație, care m-a mâhnit și de pe urma căreia convorbirea a ajuns la sfârșit. A spus că dacă recensământul va avea drept consecință măsuri administrative grele pentru țară: expropriere urbană, colectivizare, nu vom purta și noi răspunderea? I-am răspuns că ne facem meseria și trebuie s-o facem bine. I-am mai spus ceva de felul următor: brutarii fac pâine oricând și oricine ar fi la putere. Atmosfera se tulburase și n-am mai continuat, a plecat“ (Arhivele S.R.I., Dos. 40.002, vol. 113, f. 238 ms. și 237 dact.).

În grava alternativă din acea zi, A.G. adoptase un punct de vedere care fusese, în multe privințe, și cel al lui Sabin Manuila. În lecția de deschidere a cursurilor Școlii de Statistică, Actuarial și Calcul, pe care o ținuse la 24 noiembrie 1941, acesta spunea: „Munca statisticianului trebuie să fie de albină, de o

desăvârșită acuratețe, de o nezdruccinată perseverență și neturbată de îndoiele sceptice, după cum albina nu se oprește din munca ei pentru a se întreba la ce servește universului stăruitoarea ei muncă de construire de celule și adunare de miere. Vom munci deci din vocațiune, din presiunea lăuntrică a profesionistului încadrat într-un sistem la al cărui vârf de piramidă se găsește conducătorul, care vede nu numai sfârșitul muncii ci și justificarea ei etică, pentru că dincolo de satisfacția îndeplinirii unei munci ordonate și dincolo de desăvârșirea unei lucrări adeseori gigantice, există un rost superior care se transformă în element de securitate colectivă, de bunăstare generală și de garantare a rostului nostru național“ (*Rolul statisticii în organizarea statului modern*, în Institutul de Statistică, Actuarial și Calcul. *Statut. Programe*, p. 27; vezi și adnotările la textul *Statistică și realitate națională* în volumul de față). Nu e mai puțin adevărat că gânduri de felul celui exprimat de Georgescu-Roegen umbreau bucuria înfăptuirilor pentru mulți dintre cei care lucrau din greu la I.C.S. în acea perioadă, printre care și A.G. Acest lucru va deveni vizibil odată cu publicarea volumului Anton Golopenția. *Ultima carte* (sub tipar).

În comentarea datelor, capitolul despre analfabetism (care este cel mai amplu — 10 față de 2–3 pagini per capitol) se înscrie în seria, bogat reprezentată în volumul de față, a lucrărilor: *Date statistice asupra situației de fapt [a învățământului în România]* (1934), *Gradul de modernizare al regiunilor rurale ale României* (1939), *Starea culturală și economică a populației rurale din România* (1939), *Note la cuprinsul Comunicărilor statistice III, IV, X, XIV–XV, XVII, XVIII, XIX* (1945–1948), *Notă despre progresele științei de carte în Vechiul Regat după anul 1912* (1947). Știința de carte a populației românești a reprezentat o preocupare constantă în activitatea de sociolog și statistician a lui A.G. O comparare și sinteză interdisciplinară a punctelor de vedere pe care le-a exprimat în studiile menționate mai sus rămâne scadentă și a devenit, în sfârșit, posibilă, prin publicarea *Operelor*. Limitându-ne la un singur exemplu, aici ca și în *Date statistice asupra situației de fapt [a învățământului în România]*, apare ideea că aparatul nostru școlar e capabil să facă față sarcinii de a educa populația de vârstă școlară a țării în cazul unei folosiri chibzuite.

Dezvoltat în raport cu celelalte capitole este și cel privitor la populația urbană și rurală a României, pe care cititorii interesați îl vor putea corela cu o altă serie de articole bine reprezentată printre lucrările lui A.G. E vorba despre *Aspecte ale desfășurării procesului de orășenizare a satului Cornova* (1932), *Gradul de modernizare al regiunilor rurale ale României* (1939), *Starea culturală și economică a populației rurale din România* (1939) și de multe din scrierile sociologice cuprinse în volumul I-âi al *Operelor*.

În ce privește statistica minorităților, capitolul *Numărul total al locuitorilor* se cere pus în legătură cu articolele *Minoritățile din România și românii*

de peste hotare (1940), *Populația evreiască a țării în lumina recensământului din 1930* (1941), *Siebenbürgen sau Transilvania prezentată de unguri* (1941), *A fost Transilvania în veacul al XVIII-lea țintă sau punct de plecare de migrațiuni românești?* (1941) și *Preocupări biopolitice ungurești* (1942), toate cuprinse în volumul de față.